

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2006

Utgiven i Helsingfors den 23 januari 2006

Nr 23—26

INNEHÅLL

Nr		Sidan
23	Livsmedelslag	89
24	Lag om ändring av hälsoskyddslagen	117
25	Lag om Livsmedelssäkerhetsverket	121
26	Lag om ändring av kommunikationsmarknadslagen och om temporär ändring av 70 § i kommunikationsmarknadslagen	124

Nr 23

Livsmedelslag

Given i Helsingfors den 13 januari 2006

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att

1) trygga livsmedelssäkerheten och en säker livsmedelshantering samt att säkerställa en god hälsomässig livsmedelskvalitet och annan kvalitet enligt livsmedelsbestämmelserna,

2) säkerställa att informationen om livsmedlen är sanningsenlig och tillräcklig och att den inte är vilseledande,

3) skydda konsumenten från hälsofaror och ekonomisk förlust som uppstår till följd av livsmedel som inte motsvarar livsmedelsbestämmelserna,

4) säkra livsmedlens spårbarhet,

5) säkra en högklassig livsmedelstillsyn, och

6) förbättra verksamhetsbetingelserna för livsmedelsföretagare.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på livsmedel, på förhållandena vid livsmedelshantering, på livsmedelsföretagare samt på livsmedelstill-

RP 53/2005
JsUB 9/2005
RSv 202/2005

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG (32003L0099); EGT nr L 325, 12.12.2003, s. 31
Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/41/EG (32004L0041); EGT nr L 157, 30.4.2004, s. 33
Rådets direktiv 89/662/EEG (31989L0662); EGT nr L 395, 30.12.1989, s. 13
Rådets direktiv 96/23/EG (31996L0023); EGT nr L 125, 23.5.1996, s. 10

synen i alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan.

Vad som i denna lag föreskrivs om livsmedel gäller i tillämpliga delar också produkter som kommer i beröring med livsmedel.

Bestämmelser om tillsynsuppgifter beträffande livsmedels yttre kvalitet, sammansättning eller förpackningspåskrifter finns även i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik (1100/1994) och lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik (1139/1994) samt i författningar som utfärdats med stöd av dem. I den tillsyn som utövas med stöd av dessa lagar kan, utöver det som föreskrivs om tillsyn och myndigheternas befogenheter i nämnda lagar eller i författningar som utfärdats med stöd av dem, bestämmelserna om administrativa tvångsmedel i denna lag tillämpas. När sådana administrativa tvångsmedel som avses i denna lag används får ändring i myndigheternas beslut sökas på det sätt som föreskrivs i 9 kap.

3 §

Europeiska gemenskapens lagstiftning

Denna lag tillämpas också på genomförandet av följande rättsakter om livsmedel och livsmedelstillsyn som utfärdats av Europeiska gemenskapen och rättsakter som utfärdats med stöd av dessa, till den del det inte med stöd av någon annan lag föreskrivs om genomförandet av dessa rättsakter:

1) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet, nedan allmänna livsmedelsförordningen,

2) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd, nedan kontrollförordningen,

3) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien,

nedan allmänna förordningen om livsmedelshygien,

4) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung, nedan hygienförordningen gällande livsmedel av animaliskt ursprung,

5) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel, nedan kontrollförordningen gällande livsmedel av animaliskt ursprung,

6) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder, nedan GMO-förordningen,

7) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1830/2003 om spårbarhet och märkning av genetiskt modifierade organismer och spårbarhet av livsmedel och foderprodukter som är framställda av genetiskt modifierade organismer och om ändring av direktiv 2001/18/EG,

8) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 258/97 om nya livsmedel och nya livsmedelsingredienser,

9) rådets förordning (EEG) nr 315/93 om fastställande av gemenskapsförfaranden för främmande ämnen i livsmedel,

10) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1935/2004 om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel och om upphävande av direktiven 80/590/EEG och 89/109/EEG,

11) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati, nedan TSE-förordningen,

12) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen samt

13) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och om ändring av rådets direktiv 91/414/EEG.

När det i denna lag hänvisas till en rättsakt utfärdad av Europeiska gemenskapen avses ifrågasättande rättsakt jämte ändringar.

Till den del Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel, nedan biproduktförordningen, gäller de livsmedelslokaler som avses i denna lag eller den verksamhet som där bedrivs är Livsmedelsverket, länsstyrelserna och kommunala tillsynsmyndigheter behöriga tillsynsmyndigheter på det sätt som i denna lag föreskrivs om behörighetsfördelningen mellan dessa.

Vad som i denna lag föreskrivs om Europeiska gemenskapen eller Europeiska unionens medlemsstater gäller också Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och dess medlemsstater i den omfattning avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet förutsätter.

4 §

Begränsningar i tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på

- 1) primärproduktion avsedd för ett privat-hushålls eget bruk,
- 2) privathushålls framställning, hantering eller lagring av livsmedel som är avsedda för eget bruk,
- 3) alkoholdrycker eller alkoholpreparat till den del övrig lagstiftning innehåller bestämmelser om dessa.

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om kraven när det gäller hälsotillståndet hos personer som hanterar livsmedel finns också i lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986). I hälsoskyddslagen (763/1994) föreskrivs om kvaliteten på hushållsvatten och förebyggande av vattenburna sjukdomar. Bestämmelser om bekämpande av djursjukdomar som inverkar på livsmedels-säkerheten och sjukdomar som sprids från djur till människor finns också i lagen om djursjukdomar (55/1980). I lagen om veterinärgränskontroll (1192/1996) föreskrivs om

kraven och övervakningen när det gäller införsel av livsmedel av animaliskt ursprung från länder utanför Europeiska gemenskapen. I strålskyddslagen (592/1991) föreskrivs om grunderna för bedömning av strålsäkerheten i fråga om livsmedel.

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *livsmedel* livsmedel enligt definitionen i artikel 2 i allmänna livsmedelsförordningen,

2) *livsmedel av animaliskt ursprung* animaliska produkter enligt definitionen i punkt 8.1 i bilaga I till hygienförordningen gällande livsmedel av animaliskt ursprung, med undantag av sådana livsmedel som avses i artikel 1.2 i förordningen och som innehåller både produkter av vegetabiliskt ursprung och bearbetade produkter av animaliskt ursprung,

3) *frilevande vilt* frilevande vilt enligt definitionen i punkt 1.5 i bilaga I till hygienförordningen gällande livsmedel av animaliskt ursprung, samt säl,

4) *livsmedelsbestämmelser* bestämmelser i eller utfärdade med stöd av denna lag samt de gemenskapsbestämmelser som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag,

5) *livsmedelstillsyn* allmän styrning och rådgivning i anslutning till livsmedelsbestämmelserna samt kontrollåtgärder genom vilka en behörig myndighet fastställer att ett livsmedel, informationen om livsmedlet, hanteringsmetoderna, hanteringsförhållandena och en livsmedelsföretagares verksamhet motsvarar livsmedelsbestämmelserna,

6) *tillsynsmyndighet* statliga och kommunala myndigheter som sköter tillsynsuppgifter enligt denna lag,

7) *utomstående sakkunnig* fysiska personer, privaträttsliga eller offentligrättsliga samfund samt företag som befullmäktigade av en tillsynsmyndighet fullgör de tillsynsrelaterade sakkunnig-, undersöknings- och inspektionsuppgifter som tillsynsmyndigheten har fastställt,

8) *hälsofara* varje slag av biologisk, kemisk eller fysikalisk faktor eller motsvarande tillstånd som kan äventyra livsmedels-säkerheten,

9) *första ankomstplats* den första i Finland belägna livsmedelslokal som tar emot livsmedel av animaliskt ursprung som kommer från en annan medlemsstat inom Europeiska unionen till Finland, samt en livsmedelslokal som tar emot sådana livsmedel som odelade importpartier från mellanlager efter att de förvarats högst 48 timmar,

10) *konsument* slutkonsument enligt definitionen i artikel 3.18 i allmänna livsmedelsförordningen,

11) *livsmedelsföretagare* fysisk eller juridisk person enligt definitionen i artikel 3.3 i allmänna livsmedelsförordningen,

12) *livsmedelsföretagare med ansvar för import och vidareförmedling* fysisk eller juridisk person som importerar eller förmedlar livsmedel av animaliskt ursprung från en annan medlemsstat inom Europeiska unionen till Finland,

13) *stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan* alla stadier mellan primärproduktionen och tillhandahållandet till konsumenten sådana de definieras i artikel 3.16 i allmänna livsmedelsförordningen,

14) *annan överlåtelse* överlåtelse av livsmedel utan ersättning som understöd, gåva, prov, för testning eller motsvarande ändamål,

15) *egenkontroll* livsmedelsföretagarens eget system genom vilket företagaren strävar efter att säkerställa att livsmedlet, primärproduktionsstället och livsmedelslokalen samt den verksamhet som bedrivs där uppfyller de krav som ställs i livsmedelsbestämmelserna,

16) *spårbarhet* möjlighet att spåra livsmedel eller livsmedels ingredienser enligt definitionen i artikel 3.15 i allmänna livsmedelsförordningen,

17) *produkter som kommer i beröring med livsmedel* kärl, redskap, förpackningsmaterial och andra produkter som då de används för det avsedda ändamålet kommer i beröring med livsmedel,

18) *livsmedelslokal* varje slag av byggnad, lokal eller en del därav eller annat utrymme utomhus eller inomhus där livsmedel som är avsedda för försäljning eller annan överlåtelse tillverkas, förvaras, transporteras, saluförs, serveras eller på annat sätt hanteras, dock inte primärproduktionsstället,

19) *tillfällig livsmedelsförsäljning* försäljning eller annan överlåtelse som pågår högst

två dygn och som försiggår på samma plats mer sällan än med 30 dagars mellanrum,

20) *detaljför säljning* detaljhandel enligt definitionen i artikel 3.7 i allmänna livsmedelsförordningen,

21) *litet slakteri* slakteri där antalet slaktdjur inte överskrider det antal som anges i 43 § 4 mom. i denna lag,

22) *renslakteri* slakteri där renar slaktas, dock inte ett litet slakteri eller ett slakteri där renar slaktas endast tillfälligt,

23) *slakteri* annat slakteri än ett sådant som avses i 21 och 22 punkten,

24) *primärproduktion* primärproduktion enligt definitionen i artikel 3.17 i allmänna livsmedelsförordningen,

25) *primärproduktionsställe* lantgård, trädgård eller annan plats där primärproduktion av livsmedel bedrivs,

26) *privathushåll* en familjs eller persons enskilda hushåll,

27) *zoonos* varje slag av sjukdom eller smitta som på naturlig väg, direkt eller indirekt, kan överföras mellan djur och människa,

28) *zoonosalstrare* varje slag av virus, bakterie, svamp, parasit eller annan biologisk sjukdomsalstrare som kan förorsaka zoonos, och

29) *hygien* livsmedelshygien enligt definitionen i artikel 2 i allmänna förordningen om livsmedelshygien.

2 kap.

Krav på livsmedel, djur som används i livsmedelsproduktionen, livsmedelslokaler och primärproduktionsställen

7 §

Allmänna krav på livsmedel

Livsmedel skall till sin kemiska, fysikaliska, mikrobiologiska och hälsomässiga kvalitet, till sin sammansättning samt till andra egenskaper vara lämpade som människoföda. Livsmedlet får inte orsaka fara för människors hälsa och inte heller vilseleda konsumenterna. Bestämmelser om allmänna krav i fråga om livsmedelssäkerheten finns också i artikel 14 i allmänna livsmedelsförordningen och i

artikel 4 i allmänna förordningen om livsmedelshygien. I artikel 11 och 12 i allmänna livsmedelsförordningen föreskrivs om kraven när det gäller säkerheten hos livsmedel som importeras till eller exporteras från Europeiska unionen. Bestämmelser om kraven beträffande livsmedel av animaliskt ursprung finns också i artikel 3 i hygienförordningen gällande livsmedel av animaliskt ursprung.

Närmare bestämmelser om livsmedlens sammansättning, om den mikrobiologiska kvaliteten hos livsmedel av icke-animaliskt ursprung och främmande ämnen i dessa samt om växters yttre kvalitet utfärdas genom förordning av handels- och industriministeriet.

Närmare bestämmelser om tillsatserna, aromer, enzymer, processhjälpmedel i tillverkningen, näringsämnen och produkter som kommer i beröring med livsmedel samt om användningen och renhetskraven i fråga om sådana ämnen utfärdas genom förordning av handels- och industriministeriet.

Närmare bestämmelser om den mikrobiologiska kvaliteten hos livsmedel av animaliskt ursprung och främmande ämnen i dessa utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

8 §

Krav i fråga om vissa livsmedel

Vitaminer, mineralämnen och andra motsvarande ämnen med näringsmässig eller fysiologisk verkan får tillsättas i livsmedel endast om detta inte orsakar fara för människors hälsa.

Bestämmelser om tillsättning av vitaminer, mineralämnen och andra motsvarande ämnen i livsmedel kan utfärdas genom förordning av handels- och industriministeriet. Finns det inte särskilda föreskrifter om tillsättning, får sådana ämnen tillsättas i livsmedel endast med tillstånd av Livsmedelsverket. Tillstånd får beviljas, om syftet är att säkerställa näringsmässig likvärdighet hos ersättningslivsmedel eller att näringsmässigt komplettera ett livsmedel. Tillstånd behövs inte om mängden tillskott endast ersätter det svinn som uppstått i tillverkningen eller jämnar ut den naturliga förekomsten av variation i en ingrediens.

På utsläppandet på marknaden av livsmedel som omfattas av förordningen om nya livsmedel, som avses i 3 § 1 mom. 8 punkten, tillämpas det förfarande som anges i förordningen om nya livsmedel. Vid handels- och industriministeriet finns en nämnd för nya livsmedel, som är behörigt organ för utvärdering av livsmedel enligt artikel 4.3 i förordningen om nya livsmedel. Nämnden för nya livsmedel har till uppgift att genomföra de första utvärderingar i anslutning till utsläppandet av nya livsmedel på marknaden som avses i artikel 6 i förordningen om nya livsmedel samt att utvärdera de första utvärderingar som gjorts i andra medlemsstater inom Europeiska unionen. Medlemmarna och suppleanterna i samt ordföranden och vice ordföranden för nämnden för nya livsmedel förordnas av handels- och industriministeriet. Genom förordning av handels- och industriministeriet utfärdas bestämmelser om behörighetskraven och mandattiden för medlemmarna i nämnden, hur nämndens uppgifter skall ordnas, den nationella kontaktnyddigheten och om andra nationella arrangemang som förordningen om nya livsmedel förutsätter.

På utsläppandet på marknaden av livsmedel som omfattas av GMO-förordningen, som avses i 3 § 1 mom. 6 punkten, tillämpas det förfarande som anges i GMO-förordningen. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de nationella arrangemang som GMO-förordningen förutsätter.

9 §

Allmänna krav på informationen om livsmedel

På en livsmedelsförpackning, i en broschyr, i reklam eller i andra marknadsföringssammanhang

1) skall sanningsenlig och med hänsyn till 1 § 1, 3 och 4 punkten tillräcklig information ges om livsmedlet,

2) får inte ges vilseledande information om livsmedlet,

3) får inte uppges att livsmedlet skulle ha egenskaper som hänför sig till förebyggande, behandling eller botande av människors sjuk-

domar och får inte heller hänvisas till sådana uppgifter, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lagstiftningen.

I fråga om förbudet mot vilseledande information föreskrivs också i artikel 16 i allmänna livsmedelsförordningen.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som lämnas på livsmedelsförpackningar, i broschyrer, i reklam eller i andra marknadsföringssammanhang utfärdas genom förordning av handels- och industriministeriet.

10 §

Allmänna krav på livsmedelslokaler och primärproduktionsställen

Livsmedelslokaler och primärproduktionsställen skall planeras, placeras, konstrueras och utrustas, underhållas och vårdas samt verksamheten ordnas så, att säkerheten hos de livsmedel som produceras, tillverkas, förvaras eller hanteras där inte äventyras och så, att livsmedlen, livsmedelslokalerna och primärproduktionsställena också i övrigt uppfyller de krav som ställs i denna lag. Livsmedelslokaler och ett primärproduktionsställen får inte användas för boende eller för något annat ändamål på sådant sätt att hälsofara kan uppkomma. Livsmedelslokalen och primärproduktionsstället skall ha arbetslokaler som är tillräckligt stora med tanke på verksamheten. Bestämmelser om de byggnadstekniska och funktionsmässiga kraven på livsmedelslokaler och primärproduktionsställen samt om kvaliteten på det vatten som används där finns också i artikel 4 i allmänna förordningen om livsmedelhygien samt i artikel 5 i hygienförordningen gällande livsmedel av animaliskt ursprung.

Närmare bestämmelser om byggnadstekniska och funktionsmässiga krav på primärproduktionsställen och på sådana livsmedelslokaler som hanterar livsmedel av animaliskt ursprung innan dessa går till detaljförsäljning, om kvalitetskrav när det gäller det vatten som används där och om hygienkrav som ställs på den personal som hanterar livsmedel där utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Närmare bestämmelser om byggnadstekniska och funktionsmässiga krav på andra

livsmedelslokaler än de som avses i 2 mom., om kvalitetskrav när det gäller det vatten som används där och om hygienkrav som ställs på den personal som hanterar livsmedel där samt om försäljning eller överlåtelse av livsmedel utomhus och på stora offentliga tillställningar utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

11 §

Krav i fråga om hantering, förvaring och transport av livsmedel

Livsmedel skall hanteras, förvaras och transporteras så att livsmedlens goda hygieniska kvalitet inte äventyras. Det kött som hanteras och förvaras i en godkänd livsmedelslokal skall ha kontrollerats på det sätt som föreskrivs i 43 §, med undantag av sådant kött som avses i 13 § 2 mom. 8 punkten eller kött som hanteras vid privata tillställningar som jägare anordnar.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid hantering av livsmedel utfärdas genom förordning av handels- och industriministeriet.

Närmare bestämmelser om hanteringsmetoderna, hanteringen och transporten när det gäller livsmedel av animaliskt ursprung samt om temperaturen vid hanteringen, förvaringen och transporten innan livsmedlen går till detaljförsäljning utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Närmare bestämmelser om hanteringen och transporten av livsmedel, om temperaturen i hanterings-, förvarings-, transport-, försäljnings- eller serveringslokalerna samt om det nationella genomförandet av överenskommelsen om internationell transport av lättfördärliga livsmedel och om specialutrustning för sådan transport (FördrS 48/1981; ATP-avtalet) utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet till den del detta inte regleras med stöd av 3 mom.

12 §

Krav på hälsotillståndet hos och hanteringen av djur som används för livsmedelsproduktion

Djur som används för livsmedelsproduk-

tion skall ha ett sådant hälsotillstånd och skötas, hanteras, transporteras och slaktas på ett sätt som gör det möjligt att trygga en god hygienisk kvalitet på de livsmedel som härrör från dem. Bestämmelser om hälsotillståndet hos och hanteringen av djur som används för livsmedelsproduktion finns också i artikel 4 i allmänna förordningen om livsmedelshygien och i artikel 3 i hygienförordningen gällande livsmedel av animaliskt ursprung.

Närmare bestämmelser om hälsotillståndet hos djur som används för livsmedelsproduktion samt om skötseln, hanteringen, transporten och slakten av dessa utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

13 §

Godkännande av livsmedelslokal

En livsmedelslokal skall ha godkänts av den behöriga tillsynsmyndigheten innan verksamhet inleds eller betydande ändringar i verksamheten sker (*godkänd livsmedelslokal*). Ett villkor för att livsmedelslokalen skall godkännas är att den uppfyller kraven i 10 §.

En livsmedelslokal behöver inte vara godkänd om syftet med den verksamhet som bedrivs där endast består i

- 1) tillfällig livsmedelsförsäljning,
- 2) försäljning eller annan överlåtelse av livsmedel, om verksamheten är småskalig jämfört med annan näringsverksamhet som företagaren bedriver i samma lokal,
- 3) tillverkning och försäljning eller annan överlåtelse av livsmedel som enskilda bedriver, om verksamheten är småskalig och inte förutsätter en särskild försäljnings- eller serveringslokal och inte heller har samband med idkande av näring,
- 4) försäljning, servering eller annan överlåtelse av primärprodukter framställda på primärproduktionsstället och livsmedel som framställts av dessa produkter, förutsatt att detta sker direkt till konsumenten, att verksamheten är småskalig och att det är fråga om livsmedel av icke-animaliskt ursprung,
- 5) försäljning eller annan överlåtelse av fjäderfä eller uppfödda kaniner som sker direkt från primärproduktionsstället till konsumenten, förutsatt att mängden kött som

säljs eller överläts motsvarar högst 1000 fåglar eller kaniner per år,

6) försäljning eller annan överlåtelse av renkött på ett renskötselområde när detta sker direkt från primärproduktionsstället eller slaktplatsen till konsumenten,

7) tillverkning, försäljning eller annan överlåtelse av torkat renkött på ett renskötselområde när detta sker direkt från primärproduktionsstället till konsumenten,

8) leverans av köttet från jaktbara vilda harar, kaniner eller fåglar för detaljförsäljning,

9) leverans av kött från frilevande vilt direkt från jägaren till konsumenten för konsumentens egen användning,

10) försäljning av frilevande vilt som ordnas av polisen eller av en jaktvårdsförening på uppdrag av polisen,

11) försäljning eller överlåtelse av mjölkråvara direkt från primärproduktionsstället till konsumenten samt leverans av råmjölk till detaljförsäljning, där den som sådan säljs eller överläts direkt till konsumenten, förutsatt att mängden mjölkråvara som säljs eller överläts understiger 2 500 liter per år,

12) sådan tillverkning av mjölkbaserade produkter av egen mjölk som sker på primärproduktionsstället samt försäljning eller annan överlåtelse av dessa produkter direkt till konsumenten på primärproduktionsstället, förutsatt att mängden mjölkråvara som används i produkttillverkningen understiger 2 500 liter per år,

13) leverans av fiskeriprodukter och råa bearbetade och beredda produkter av dem direkt från fiskaren eller fiskodlaren till konsumenten eller till lokal detaljförsäljning, dock inte till partihandeln, förutsatt att mängden produkter som levereras på detta sätt understiger 5 000 kilogram per år,

14) anskaffning av kött från ren, fjäderfä, kanin, hägnade fåglar eller frilevande vilt för överlevnadsutbildning som ges inom ramen för de räddningsövningar som försvarsmakten ordnar,

15) försäljning eller överlåtelse av fågelägg eller honung direkt till konsumenten på primärproduktionsstället,

16) försäljning eller överlåtelse av hönsägg direkt från primärproduktionsstället till detaljförsäljning på ett sådant undantagsområde

som avses i rådets förordning (EG) nr 818/1996 om ändring av förordning (EEG) nr 1907/90 om vissa handelsnormer för ägg,

17) hantering av ett livsmedel som ägs av en konsument, förutsatt att livsmedlet återbördas till konsumentens privathushåll för användning, eller

18) slakt av frilevande vilt på ett sådant av en tjänsteveterinär godkänt ställe som avses i 43 § 3 mom.

Innan verksamhet inleds skall livsmedelsföretagaren i god tid underrätta den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn om sådan verksamhet som avses i 2 mom.

14 §

Ansökningsförfarande för godkännande av livsmedelslokal

Innan verksamhet inleds eller betydande ändringar i verksamheten sker skall livsmedelsföretagaren hos den myndighet som avses i 15 § ansöka om att livsmedelslokalen skall godkännas. I samband med ansökan skall en skriftlig plan för egenkontroll läggas fram för tillsynsmyndigheten.

Den myndighet som har godkänt en livsmedelslokal skall minst 14 dagar i förväg underrättas om att verksamheten i lokalen avbryts eller upphör samt om att det sker byte av livsmedelsföretagare.

Bestämmelser om förfarandet i samband med godkännandet finns också i artikel 31 i kontrollförordningen, artikel 6 i allmänna förordningen om livsmedelshygien, artikel 4 i hygienförordningen gällande livsmedel av animaliskt ursprung och artikel 3 i kontrollförordningen gällande livsmedel av animaliskt ursprung.

Närmare bestämmelser om innehållet i ansökan om godkännande samt om det sätt på vilket anmälan skall göras utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Myndigheter som godkänner livsmedelslokaler samt beslut om godkännande

Livsmedelsverket godkänner slakterier och livsmedelslokaler för hantering av kött och

fisk som finns i anslutning till dem. Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral godkänner de tillverknings- och lagringsplatser som avses i 5 och 35 § i alkohollagen (1143/1994). Länsstyrelsen godkänner renslakterier samt de alkoholbutiker som avses i 13 § och 14 § 2 mom. i alkohollagen. Den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn godkänner övriga livsmedelslokaler. Myndigheten för livsmedelstillsyn i livsmedelsföretagarens hemkommun godkänner livsmedelslokaler för vilkas del syftet med verksamheten enbart är att transportera eller förvara livsmedel i transportfordon eller containrar eller att importera eller exportera livsmedel.

Tillsynsmyndigheten fattar beslut om godkännande av en livsmedelslokal. Tillsynsmyndigheten kan i beslutet om godkännande ställa villkor för att förebygga hälsofaror. Tillsynsmyndigheten skall avgöra ärendet inom 60 dygn efter det att ärendet blev anhängigt, om inte ärendets omfattning, bristfälligheter i ansökan eller någon annan orsak förutsätter en längre behandling av ärendet.

Den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn skall underrätta länsstyrelsen och Livsmedelsverket om de livsmedelslokaler som myndigheten har godkänt. Länsstyrelsen skall underrätta Livsmedelsverket om de livsmedelslokaler som den har godkänt samt underrätta Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral om de alkoholbutiker den godkänt som livsmedelslokaler. Tillsynsmyndigheten skall meddela de uppgifter som avses ovan på det sätt som Livsmedelsverket bestämmer.

Närmare bestämmelser om det övriga innehållet i beslutet om godkännande utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Krav på livsmedelsföretagare

16 §

Allmänna krav i fråga om livsmedelsföretagares ansvar

Livsmedelsföretagaren skall i all sin verksamhet iakttä tillräcklig omsorgsfullhet för att

livsmedlen, livsmedelslokalen och primärproduktionsstället samt förhållandena i anslutning till förvaringen, transporten och hanteringen av livsmedel skall uppfylla kraven i denna lag. I artikel 17.1 och artikel 19 i allmänna livsmedelsförordningen finns bestämmelser om livsmedelsföretagarnas ansvar för livsmedelssäkerheten, om förfaranden för att dra tillbaka livsmedel från marknaden när livsmedlet inte motsvarar livsmedelsbestämmelserna samt om återkallande av livsmedel som konsumenterna redan har erhållit.

17 §

Krav i fråga om spårbarhet

Livsmedelsföretagaren skall ha den information om livsmedlen och om djuren som används för livsmedelsproduktion som avses i artikel 18.2 och 18.3 i allmänna livsmedelsförordningen. Livsmedelsföretagaren skall också ha ett system med vars hjälp man, med en sådan precision som denna lag förutsätter, kan koppla samman informationen om mottagna och expedierade partier. Bestämmelser om förpackningspåskrifter och identifieringsuppgifter som behövs med tanke på spårbarheten finns i artikel 18.4 i allmänna livsmedelsförordningen.

Närmare bestämmelser om livsmedels spårbarhet utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 §

Bokföring, handlingar och påskrifter i anslutning till livsmedel av animaliskt ursprung

Livsmedelsföretagaren skall föra bok över livsmedel av animaliskt ursprung samt över hanteringen och transporten av dessa i syfte att trygga livsmedelssäkerheten, säkerställa djurens ursprung och förebygga spridning av djursjukdomar. Livsmedel av animaliskt ursprung skall åtföljas av de handlingar som krävs enligt EG:s livsmedelslagstiftning eller enligt denna lag eller författningar som utfärdats med stöd av den. Livsmedlen och de åtföljande handlingarna skall överensstämma med varandra.

2 895029/6

Livsmedel av animaliskt ursprung, deras emballage och förpackningar och de handlingar som följer med dessa skall vara försedda med sådan märkning som förutsätts i artikel 5 och 6 i hygienförordningen gällande livsmedel av animaliskt ursprung.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om den bokföring som gäller livsmedel av animaliskt ursprung samt hanteringen och transporten av sådana livsmedel, och om handlingar som skall följa med och märkningar som gäller livsmedel av animaliskt ursprung.

19 §

Egenkontroll och bokföring i anknytning till egenkontroll av primärproduktion

Livsmedelsföretagaren skall ha tillräckliga och korrekta uppgifter om de livsmedel som företagaren producerar, bearbetar och distribuerar. Livsmedelsföretagaren skall känna till de hälsofaror som är förknippade med livsmedlet och dess hantering och känna till de faktorer i verksamheten som kan orsaka problem med tanke på livsmedelssäkerheten och de övriga kraven i 2 kap. i denna lag.

Primärproduktionsstället skall föra bok över genomförandet av den egenkontroll som avses i denna paragraf. Bestämmelser om hur övriga livsmedelsföretagare skall ordna sin bokföring i anknytning till egenkontrollen finns i 20 §.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om den bokföring som hänför sig till egenkontroll vid primärproduktionsställen.

20 §

Plan för egenkontroll

Livsmedelsföretagaren skall utarbeta en skriftlig plan för egenkontrollen (*plan för egenkontroll*), iaktta den och föra bok över genomförandet. Planen för egenkontroll skall innehålla en beskrivning av de faktorer som kan orsaka problem med tanke på livsmedelssäkerheten samt en beskrivning av hur de risker som är förknippade med dem hanteras.

Av primärproduktionsställena förutsätts dock inte någon plan för egenkontroll.

Till planen för egenkontroll skall vid behov fogas en plan för provtagning och undersökning, samt information om de laboratorier som undersöker de prov som tagits inom ramen för egenkontrollen.

Livsmedelsföretagaren skall se till att planen för egenkontroll är uppdaterad.

Närmare bestämmelser om den plan för egenkontroll som skall utarbetas på åtgärd av livsmedelsföretagare som hanterar livsmedel av animaliskt ursprung innan de går till detaljförsäljning samt bestämmelser om bokföringen i anslutning till detta utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Genom förordning av handels- och industriministeriet utfärdas dock närmare bestämmelser om den plan för egenkontroll som i fråga om livsmedlens sammansättning enligt 7 § 2 mom. och omständigheter enligt 7 § 3 mom. skall utarbetas av de livsmedelsföretagare som hanterar livsmedel av animaliskt ursprung innan livsmedlen går till detaljförsäljning samt om bokföringen i anslutning till detta.

I fråga om andra livsmedelsföretagare än de som avses i 4 mom. utfärdas närmare bestämmelser om planen för egenkontroll och tillhörande bokföring genom förordning av handels- och industriministeriet när det gäller livsmedel och genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet när det gäller hanteringsförhållanden.

21 §

Godkännande av planen för egenkontroll

Den tillsynsmyndighet som godkänner livsmedelslokalen godkänner också planen för egenkontroll. I fråga om livsmedelsföretagare för vilkas del det med stöd av 13 § 2 mom. inte förutsätts att livsmedelslokalen skall godkännas krävs inte heller att planen för egenkontroll skall godkännas, med undantag av livsmedelsföretagare med ansvar för import och vidareförmedling.

Tillsynsmyndigheten kan bestämma att planen för egenkontroll skall kompletteras, förbättras eller ändras om planen inte förmår förebygga, minska eller eliminera hälsofaror,

eller för att få planen att motsvara livsmedelsbestämmelserna eller för att i övrigt säkerställa att egenkontrollen fungerar. Ett godkännande av planen för egenkontroll är inte en förutsättning för inledande av verksamhet.

I samband med godkännandet av planen för egenkontroll anger tillsynsmyndigheten vilka undersökningar egenkontrollen skall omfatta för att livsmedelssäkerheten skall kunna tryggas. Närmare bestämmelser om vilka undersökningar egenkontrollen skall omfatta för att livsmedelssäkerheten skall kunna tryggas utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 §

Anmälan om primärproduktionsstället

Livsmedelsföretagaren skall underrätta den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn om ett primärproduktionsställe och om den verksamhet som bedrivs där. Anmälan behövs dock inte göras om den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn får ovan nämnda uppgifter från en annan myndighet. Den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn skall underrätta företagaren om att myndigheten har fått uppgifterna.

Närmare bestämmelser om den anmälan som avses i 1 mom. utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

23 §

Verksamheten vid den första ankomstplatsen

En livsmedelsföretagare med ansvar för import och vidareförmedling skall göra en skriftlig anmälan till Livsmedelsverket eller till en av Livsmedelsverket utsedd tillsynsmyndighet. Detta skall ske minst 14 dagar innan verksamheten vid den första ankomstplatsen inleds, betydande ändringar i verksamheten sker eller verksamheten upphör. I anmälan skall ingå uppgifter om de första ankomstplatser som livsmedelsföretagaren i fråga använder.

Livsmedelsföretagare med ansvar för import och vidareförmedling skall ha en plan för egenkontroll enligt 20 §. Planen för egenkon-

troll skall fogas till den anmälan som avses i 1 mom. Planen för egenkontroll skall åtföljas av en plan för provtagning och undersökning av de livsmedel som tas emot. I 42 § föreskrivs om godkännande av den plan för egenkontroll som livsmedelsföretagare med ansvar för import och vidareförmedling skall utarbeta. Livsmedelsföretagare med ansvar för import och vidareförmedling skall informera den tillsynsmyndighet som Livsmedelsverket utsett om de livsmedel som levererats till en första ankomstplats.

Kött från nötkreatur, svin och fjäderfå, malet kött samt hönsägg skall före leveransen till Finland undersökas med tanke på eventuell upptäckt av salmonella, och skall åtföljas av ett salmonellaintyg eller annat dokument på det sätt som anges i artikel 8 i hygienförordningen gällande livsmedel av animaliskt ursprung och i andra relevanta EG-rättsakter. Om salmonella upptäcks i ett sådant livsmedel inom ramen för egenkontrollen, skall vederbörande livsmedelsföretagare med ansvar för import och vidareförmedling returnera eller förstöra livsmedlet. Livsmedelsföretagaren skall underrätta tillsynsmyndigheten om upptäckten av salmonella i egenkontrollen och om att partiet har returnerats eller förstörts. Ett livsmedel av animaliskt ursprung som kommer från ett tredjeland skall härstamma från ett sådant tredjeland och en sådan anläggning från vilken livsmedel av animaliskt ursprung får importeras till Finland enligt lagen om veterinärgränskontroll.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i och tidpunkten för de anmälningar som avses i 1 - 3 mom., om den plan för egenkontroll som livsmedelsföretagare med ansvar för import och vidareförmedling skall utarbeta samt om salmonellaundersökningar.

24 §

Livsmedelsföretagares skyldighet att lämna uppgifter

Livsmedelsföretagaren skall omedelbart underrätta den behöriga tillsynsmyndigheten om betydande hälsofaror som uppdagats i

egenkontrollen eller på annat sätt samt om åtgärder som vidtagits för att rätta till dessa missförhållanden. Närmare bestämmelser om anmälan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om en livsmedelsföretagare har fått kännedom om att ett av företagaren producerat, bearbetat eller distribuerat livsmedel har orsakat matförgiftning eller om livsmedelsföretagaren misstänker att ett av företagaren producerat, bearbetat eller distribuerat livsmedel kan orsaka matförgiftning, skall företagaren omedelbart anmäla detta till den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn. Ett livsmedel som misstänks ha orsakat matförgiftning eller ett prov av livsmedlet skall förvaras så att det kan undersökas på laboratorium för klarläggande av orsaken till matförgiftningen.

Bestämmelser om livsmedelsföretagares skyldighet att lämna uppgifter finns också i artikel 19 i allmänna livsmedelsförordningen.

25 §

Zoonoser

Livsmedelsföretagaren skall så effektivt som möjligt under alla omständigheter förhindra livsmedelsburen spridning av zoonos- alstrare till människor. Livsmedelsföretagaren skall följa och kontrollera förekomsten av zoonosalstrare i animalieproduktionsdjur och livsmedel. Livsmedelsföretagaren skall dessutom tillstålla den tillsynsmyndighet som övervakar företagaren uppgifter om undersökningar och undersökningsresultat som har samband med uppföljningen och kontrollen. I 40 § föreskrivs om sändande av mikrob- stammar som isolerats i undersökningar till ett nationellt referenslaboratorium.

Närmare bestämmelser om uppföljningen och kontrollen av zoonoser samt förmedlan- det av undersökningsinformation när det gäller primärproduktion och livsmedel av animaliskt ursprung utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Närmare bestämmelser om uppföljningen och kontrollen av zoonoser samt förmedlan- det av undersökningsinformation när det gäller annat än primärproduktion och livs- medel av animaliskt ursprung utfärdas genom

förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

26 §

Livsmedelsföretagares skyldighet att bistå

Livsmedelsföretagaren skall på egen bekostnad lämna den hjälp som behövs för tillsyn, kontroll och provtagning enligt denna lag.

27 §

Livsmedelshygienisk kompetens

Bestämmelser om allmänna krav när det gäller livsmedelshygienisk kompetens finns i allmänna förordningen om livsmedelshygien, bilaga I del A punkt 4 e och punkt 5 d samt bilaga II kap. XII punkt 1.

Livsmedelsföretagaren skall på egen bekostnad se till att de som hanterar oförpackade och lättfördärliga livsmedel i en livsmedelslokal som skall vara godkänd enligt denna lag har ett av Livsmedelsverket utfärdat intyg över livsmedelshygienisk kompetens (*kompetensintyg*). Kompetensintyg utfärdas till personer som med godkänt resultat genomgått ett test som bedömer den livsmedelshygieniska kompetensen (*kompetenstest*) eller som genomgått utbildning eller avlagt examen som omfattar motsvarande kunskaper.

Närmare bestämmelser om kompetensintyg och livsmedelshygienisk kompetens samt om därmed jämförbara utbildningar och examina vilka till innehållet anses motsvara ett avklarad kompetenstest utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

28 §

Kompetenstest

Kompetenstest får anordnas av kompetenstestare som godkänts av Livsmedelsverket. Som kompetenstestare godkänns en person som

- 1) har den högskoleexamen som förutsätts enligt 35 § 2 mom. i denna lag;
- 2) har examen i eller behärskar ämnet så att han eller hon är behörig för en tjänst eller

befattning som lektor eller lärare vilken anknyter till livsmedelshygien vid en högskola eller vid en läroanstalt som hör till Utbildningsstyrelsens verksamhetsområde; eller

3) genom att genomgå kompetenstest och lämna övriga uppgifter kan visa att han eller hon har förmåga att sköta testaruppgifter.

Kompetenstestet genomgås enligt testdeltagarens val antingen på finska eller svenska. Testet kan dock genomgås på något annat språk om testdeltagaren inte behärskar finska eller svenska språket tillräckligt väl. Livsmedelsverket meddelar närmare föreskrifter om de andra språk på vilka man kan genomgå kompetenstest. Livsmedelsverket meddelar även föreskrifter om grunderna för kompetenstestet och dess uppläggning samt om bedömningen av godkänt genomgående av kompetenstest.

Livsmedelsverket övervakar kompetenstestarnas verksamhet. Livsmedelsverket kan återkalla ett godkännande av en kompetenstestare, om testaren i väsentlig grad bryter mot de bestämmelser som gäller verksamheten och inte trots Livsmedelsverkets uppmaning har rättat till sin verksamhet inom utsatt tid.

Den som anordnar kompetenstest har rätt att för testet ta ut en avgift som högst motsvarar de faktiska kostnaderna för anordnandet av testet. På kompetenstestare som fullgör uppgifter enligt denna paragraf tillämpas det som i 36 § 2 mom. föreskrivs om utomstående sakkunniga.

Närmare bestämmelser om kompetenstestares behörighet och andra villkor för godkännande utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

4 kap.

Myndigheterna och deras uppgifter

29 §

Ministerierna

Den allmänna planeringen och övervakningen av livsmedelstillsynen styrs av jord- och skogsbruksministeriet, handels- och industriministeriet samt social- och hälsovårds-

ministeriet på det sätt som i reglementet för statsrådet (262/2003) föreskrivs om ministeriernas ansvarsområden.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om samarbetet mellan ministerierna när det gäller styrningen av den allmänna planeringen och övervakningen av livsmedelstillsynen.

30 §

Central myndighet

Livsmedelsverket planerar, styr, utvecklar och verkställer livsmedelstillsynen nationellt på det sätt som anges i denna lag, och skall dessutom

1) leda länsstyrelserna vid utvärderingen av kommunernas livsmedelstillsyn,

2) sörja för livsmedelstillsynen i slakterier och livsmedelslokaler för hantering av kött och fisk i anslutning till slakterier,

3) ansvara för planering och genomförande av den nationella övervakningen av främmande ämnen i livsmedel av animaliskt ursprung,

4) på riksnivå ansvara för andra sådana uppgifter i anslutning till livsmedelstillsynen som kräver särskild sakkunskap,

5) utvärdera de riktlinjer för god praxis som avses i artikel 8 i allmänna förordningen om livsmedelshygien,

6) verka som den i allmänna livsmedelsförordningen avsedda nationella kontaktpunkten i systemet för snabb varning,

7) godkänna den utbildning av jägare i hälsa och hygien som avses i hygienförordningen gällande livsmedel av animaliskt ursprung, bilaga III avsnitt IV,

8) sköta den riksomfattande informationen, riskkommunikationen och konsumentupplysningen.

31 §

Livsmedelstillsyn på länsnivå

Länsstyrelsen planerar, styr och övervakar livsmedelstillsynen och övervakar efterlevnaden av livsmedelsbestämmelserna inom sitt område på det sätt som anges i denna lag och skall dessutom

1) utvärdera hur kommunerna ordnat livsmedelstillsynen, och

2) utvärdera de kommunala tillsynsplanerna och kontrollera hur de följs.

32 §

Kommunal livsmedelstillsyn

Kommunen skall inom sitt område utöva den tillsyn som avses i denna lag (*kommunal livsmedelstillsyn*), om inte något annat följer av 30, 31, 34, 42 eller 43 §. I kommunen sköts dessa uppgifter av en nämnd eller av något annat kollegialt organ som utses av kommunen (*kommunal tillsynsmyndighet*). Kommunen skall sträva efter att i samarbete med en annan kommun eller samkommun sörja för livsmedelstillsynen på ett område som är tillräckligt stort för att tillsynen skall kunna ordnas på ett ändamålsenligt sätt (*regional tillsynsenhet*). Det som i denna lag föreskrivs om en kommun gäller också en samkommun och en regional tillsynsenhet.

En kommun kan med en annan kommun eller en samkommun komma överens om att en uppgift som enligt denna lag skall skötas av kommunen eller en myndighet i kommunen och där befogenheten kan överföras på en tjänsteinnehavare, anförtros en annan kommuns eller samkommuns tjänsteinnehavare som sköter uppgiften under tjänsteansvar. En samkommun kan ingå ett sådant avtal som avses ovan, om medlemskommunerna i samkommunen har gett sitt samtycke.

Kommunfullmäktige kan ge en nämnd eller ett organ rätt att överföra sina befogenheter på en tjänsteinnehavare eller sektion som lyder under nämnden eller organet, också när det gäller administrativa tvångsmedel enligt 55—60 § i denna lag.

33 §

Den kommunala livsmedelstillsynens uppgifter

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag skall kommunen

1) till länsstyrelserna och Livsmedelsverket sända sådana meddelanden och rapporter som avses i livsmedelsbestämmelserna,

2) ge råd till livsmedelsföretagare och konsumenter samt meddela information i

frågor som hänför sig till tillämpningsområdet för denna lag, samt

3) mot ersättning bistå de statliga myndigheterna i verkställandet av det nationella programmet för övervakning av främmande ämnen i livsmedel av animaliskt ursprung.

34 §

Övriga tillsynsmyndigheter

Övriga tillsynsmyndigheter är

- 1) Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral,
- 2) Försvarsmakten,
- 3) Tullverket, och
- 4) gränsveterinärerna.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral skall, utöver vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag,

1) planera, styra och verkställa tillsynen i fråga om drycker som innehåller mer än 2,8 volymprocent etylalkohol, och

2) leda länsstyrelserna i tillsynen över alkoholbutikerna.

Försvarsmakten sörjer för de uppgifter som enligt denna lag skall skötas av de kommunala myndigheterna för livsmedelstillsyn, till den del det gäller livsmedelslokaler som omfattas av försvarsmaktens tillsyn.

Tullverket kontrollerar

1) att de livsmedel av icke-animaliskt ursprung som importeras från länder utanför Europeiska unionen motsvarar livsmedelsbestämmelserna,

2) att de livsmedel av icke-animaliskt ursprung som sänds till Finland från Europeiska unionens medlemsländer motsvarar livsmedelsbestämmelserna vid lossning och därtill hörande lagring av livsmedelspartiet i Finland,

3) att handlingarna rörande icke-animaliska livsmedel som transporteras som transitvaror är korrekta,

4) att handlingarna rörande de livsmedel av icke-animaliskt ursprung som exporteras från Finland till länder utanför Europeiska unionen är korrekta, och

5) vid import och export i enlighet med ATP-avtalet internationella transporter av lättfördärliga livsmedel och den specialutrustning som används vid dessa transporter.

Närmare bestämmelser om Tullverkets uppgifter i övervakningen av exportkraven utfärdas genom förordning av statsrådet.

Gränsveterinärerna sörjer för tillsynen enligt denna lag i samband med den veterinära gränskontrollen av livsmedel av animaliskt ursprung.

35 §

Tillsynsmyndigheternas kompetens

Tillsynsmyndigheterna skall i sin tjänst eller med stöd av avtal till sitt förfogande ha en tillräckligt stor och kvalificerad personal med tillräcklig erfarenhet för en framgångsrik skötsel av tillsynen.

Den tjänsteinnehavare som sköter uppgifter i anslutning till livsmedelstillsynen skall ha för uppgiften lämplig högskoleexamen eller vid behov en sådan behörighet som förutsätts i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

Artikel 6 i kontrollförordningen innehåller bestämmelser om fortbildning av tjänsteinnehavare som sköter uppgifter i anslutning till livsmedelstillsynen.

Närmare bestämmelser om behörighetsvillkoren för och fortbildningen av tjänsteinnehavare som sköter uppgifter i anslutning till livsmedelstillsynen utfärdas genom förordning av statsrådet.

36 §

Utomstående sakkunniga

En tillsynsmyndighet kan anlita utomstående sakkunniga som hjälp i tillsynen. De utomstående sakkunniga kan på begäran av tillsynsmyndigheten göra sådana kontroller, undersökningar och utredningar som behövs för myndighetstillsynen. De administrativa beslut som eventuellt skall fattas utifrån dessa fattas av den tillsynsmyndighet som beställt tjänsterna. En utomstående sakkunnig skall ha den sakkunskap och kompetens som kontrollerarna, undersökningarna och utredningarna förutsätter. En utomstående sakkunnig skall inför den myndighet som beställt tjänsterna kunna visa sin kompetens och påvisa att de tillämpade kontroll- och undersökningsmetoderna är tillförlitliga. Bestämmelser om krav

på utomstående sakkunniga finns också i artikel 5 i kontrollförordningen.

På utomstående sakkunniga som utför uppgifter enligt denna paragraf tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). På personer som är anställda av eller har ledningsuppdrag hos en utomstående sakkunnig tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när personerna deltar i skötseln av de uppgifter som avses i denna lag.

5 kap.

Laboratorier

37 §

Nationella referenslaboratorier och godkända laboratorier

Jord- och skogsbruksministeriet, handels- och industriministeriet och social- och hälsovårdsministeriet utser nationella referenslaboratorier inom sina ansvarsområden och fastställer deras uppgifter. I artikel 33 i kontrollförordningen föreskrivs om de krav som gäller de nationella referenslaboratorier som avses i kontrollförordningen samt om dessa laboratoriers uppgifter.

Som godkända laboratorier räknas godkända laboratorier för undersökning av myndighetsprov, godkända laboratorier för köttbesiktning och godkända laboratorier för egenkontroll. Ett godkänt laboratorium kan också ha en mobil verksamhetsenhet.

Livsmedelsverket godkänner på ansökan de laboratorier som avses i 2 mom.

38 §

Villkor för godkännande av laboratorium

Ett laboratorium som godkänns skall ha ett skriftligt kvalitetssystem och teknisk kompetens och förmåta fram tillförlitliga resultat. Laboratoriets personal skall ha den utbildning och behörighet som uppgiften förutsätter. Med undantag av godkända laboratorier för köttbesiktning skall den person som ansvarar för undersökningarna ha för uppgiften lämp-

lig högskoleexamen eller motsvarande behörighet.

Laboratorier som godkänts för undersökning av myndighetsprov skall dessutom uppfylla de krav som ställs i artikel 12.2 i kontrollförordningen.

Ett villkor för att ett laboratorium för köttbesiktning skall godkännas är att ett av Livsmedelsverket godkänt organ i en bedömning har konstaterat att laboratoriet uppfyller de krav som ställs i 1 mom. Det godkända organet skall ha tillräcklig sakkunskap och ett skriftligt kvalitetssystem för utvärderingsförfaranden och organet skall arbeta opartisk och konfidentiellt. Laboratoriets kompetens skall utvärderas med minst tre års mellanrum.

Ett villkor för att ett laboratorium för egenkontroll skall godkännas är att ett organ som uppfyller de internationella krav som ställs i fråga om förfarandet för godkännande av laboratoriers kompetens har bedömt att laboratoriet, utöver de krav som ställs i 1 mom. också uppfyller kraven i de internationella standarder som gäller laboratoriers kompetens. Laboratoriets kompetens skall utvärderas med minst tre års mellanrum.

Om laboratoriet inte uppfyller de krav som ställs i denna paragraf men de aktuella bristerna inte äventyrar undersökningarnas tillförlitlighet, kan Livsmedelsverket godkänna laboratoriet för en viss tid. Laboratoriet skall inom utsatt tid avhjälpa bristerna och ansöka om slutligt godkännande.

Närmare bestämmelser om de standarder som beskriver godkända laboratorier och kompetensen hos de organ som utvärderar laboratorierna, om de krav som ställs på laboratoriernas kvalitetssystem samt om behörighetskraven i fråga om laboratoriernas personal utfärdas genom förordning av statsrådet.

39 §

Undersökning av prov

De prov som tillsynsmyndigheten tagit eller låtit ta för den myndighetstillsyn som avses i denna lag (*myndighetsprov*) skall undersökas i ett godkänt laboratorium för undersökning av myndighetsprov eller i ett nationellt referenslaboratorium. Prov i anslut-

ning till köttbesiktning kan dessutom undersökas i ett för köttbesiktning godkänt laboratorium.

De prov som enligt livsmedelsbestämmelserna förutsätts bli undersökta och de prov inom ramen för egenkontrollen som angetts i samband med att planen för egenkontroll godkändes skall undersökas i ett godkänt laboratorium för egenkontroll, i ett godkänt laboratorium för undersökning av myndighetsprov eller i ett nationellt referenslaboratorium.

Närmare bestämmelser om köttbesiktningsprov och undersökningen av dessa utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

40 §

Godkända laboratoriers anmälnings- skyldighet

Ett godkänt laboratorium skall meddela Livsmedelsverket om det sker betydande ändringar i verksamheten, om verksamheten avbryts och om verksamheten upphör. Ett godkänt laboratorium skall på Livsmedelsverkets begäran tillstålla verket ett sammandrag av de i 39 § avsedda undersökningar som laboratoriet utfört och om undersökningsresultaten. Sammandragen får inte innehålla personuppgifter eller identifikationsuppgifter om tillsynsobjekten.

Ett godkänt laboratorium skall utan dröjsmål underrätta uppdragsgivaren om undersökningsresultat som tyder på hälsofara. Ett godkänt laboratorium skall likaså utan dröjsmål informera den myndighet som utövar tillsyn över uppdragsgivaren om ett undersökningsresultat som definieras i en sådan riksomfattande beredskapsplan för särskilda situationer som avses i 46 §. Det godkända laboratoriet skall dessutom bevara prov och mikrobstammar från undersökningar som avses i detta moment och sända dem till ett nationellt referenslaboratorium.

Närmare bestämmelser om innehållet i och lämnande av de meddelanden och sammandrag som avses i 1-2 mom., om förvarande och sändande av prov och mikrobstammar samt om sådan hälsofara som avses i 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

Ett godkänt laboratorium skall underrätta Livsmedelsverket om undersökningar och undersökningsresultat i enlighet med 25 § 1 mom. som hänför sig till uppföljning och kontroll av zoonoser samt sända prov och de mikrobstammar som isolerats i undersökningar till ett nationellt referenslaboratorium. Närmare bestämmelser om innehållet i och lämnande av meddelanden samt om förvaring och sändande av prov och mikrobstammar utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet när det gäller primärproduktionen och livsmedel av animaliskt ursprung och genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet när det gäller övriga livsmedel.

6 kap.

Livsmedelstillsyn

41 §

Allmänna krav på tillsynen

Bestämmelser om livsmedelstillsynen finns förutom i denna lag också i Europeiska gemenskapens lagstiftning gällande dels livsmedelskontroll, livsmedelssäkerhet och livsmedels hälsomässiga kvalitet, dels hygien i livsmedelslokaler och på primärproduktionsställen.

Det riksomfattande tillsynsprogram och de tillsynsplaner som avses i detta kapitel skall uppgöras så, att de inbegriper de kontrollåtgärder som förutsätts i denna lag och i de bestämmelser i Europeiska gemenskapens livsmedelslagstiftning som faller inom tillämpningsområdet för denna lag.

Den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn skall utarbeta ett kvalitetssystem som lämpar sig för dess verksamhet, samt upprätthålla och tillämpa detta system. Bestämmelser om krav som gäller kvalitetssystemet finns i artikel 8 i kontrollförordningen.

42 §

Ordnanande av tillsyn över den första ankomst- platsen

Tillsyn över den första ankomstplatsen ordnas primärt så, att Livsmedelsverket ingår

ett i 2 § 2 mom. i kommunallagen (365/1995) avsett avtal med en kommun, genom vilket kommunen förbinder sig till att sköta tillsynen över de första ankomstplatser som är belägna på kommunens område. Livsmedelsverket och kommunen kan komma överens om att kommunen skall sköta uppgiften för en eller flera kommuners del. En tjänsteinnehavare utsedd av den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn beslutar om godkännande av planer för egenkontroll för livsmedelsföretagare med ansvar för import och vidareförmedling samt om de administrativa tvångsmedel som avses i 55-60 § i denna lag och som gäller verksamheten vid den första ankomstplatsen. Livsmedelsverket beslutar om övriga administrativa tvångsmedel enligt denna lag vilka hänför sig till verksamheten vid den första ankomstplatsen.

Om kommunen inte omfattas av ett sådant avtal som avses i 1 mom. kan Livsmedelsverket avtala om tillsynen med en annan myndighet, skaffa tjänster för skötseln av uppgifterna av en lämplig utomstående sakkunnig eller själv sköta tillsynen. Om man har avtalat om tillsynen med en annan myndighet skall en tjänsteinnehavare som denna myndighet utsett godkänna planer för egenkontroll för livsmedelsföretagare med ansvar för import och vidareförmedling, samt fatta beslut om administrativa tvångsmedel. Om man har avtalat om tillsyn med en utomstående sakkunnig godkänner Livsmedelsverket ifrågasvarande livsmedelsföretagares planer för egenkontroll och beslutar om administrativa tvångsmedel.

Livsmedelsverket sköter tillsynen över verksamheten vid den första ankomstplatsen när det gäller de slakterier som verket övervakar samt de livsmedelslokaler som finns i samband med dessa.

Närmare bestämmelser om ordnandet av tillsyn över första ankomstplatser utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

43 §

Köttbesiktning och övervakning i anslutning därtill

Bestämmelser om köttbesiktning och över-

vakning i anslutning därtill finns i artikel 5 i kontrollförfordningen gällande livsmedel av animaliskt ursprung.

Den kommunala tillsynsmyndigheten utför köttbesiktningar i små slakterier och i inrättningar för vilthantering samt övervakar dessa. En veterinär som är anställd av länsstyrelsen besiktar köttet vid renslakterier och övervakar renslakterierna. Livsmedelsverket utför köttbesiktningar vid andra slakterier samt övervakar dessa slakterier och de livsmedelslokaler för hantering av kött som finns i anslutning till dem. Vid köttbesiktningen och övervakningen kan kommunalt eller statligt anställda besiktningssassistenter som utbildats för ändamålet anlitas som hjälp. Vid fjäderfäslakterier och små fjäderfäslakterier kan också den personal som är anställd av livsmedelsföretagaren anlitas som hjälp i köttbesiktningen och övervakningen.

Frilevande vilt avsett för inhemsk konsumtion kan med tillstånd av en tjänsteveterinär i kommunen slaktas och dess kött besiktas av tjänsteveterinären i kommunen också på ett annat ställe än i en inrättning för vilthantering, i ett slakteri eller i ett litet slakteri, förutsatt att slakten kan ske hygieniskt.

I ett litet slakteri för slakt av nötkreatur, hovdjur, svin, får och getter får slaktas högst 20 djurenheter per vecka och 1 000 djurenheter per år, varvid nötkreatur och hovdjur motsvarar 1,0 enhet och svin 0,2 enheter samt får och getter 0,1 enheter. I ett litet fjäderfäslakteri får per år slaktas högst 150 000 fåglar som fjäderfä. I fråga om det högsta antalet djur som får slaktas i ett litet slakteri för hägnat vilt och uppfödda kaniner tillämpas det högsta antal som fastställts för slakt av djur av motsvarande vikt eller närbesläktade djur i ett litet slakteri för andra djur.

Närmare bestämmelser om köttbesiktning och övervakning i anslutning därtill utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

44 §

Tillsyn över laboratorier

Livsmedelsverket övervakar att de laboratorier som utför sådana undersökningar som avses i 39 § följer livsmedelsbestämmelserna.

Om ett laboratorium inte följer bestämmelserna kan Livsmedelsverket meddela de förelägganden som behövs för att rätta till verksamheten inom utsatt tid.

45 §

Utredning av matförgiftningar

Om den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn har fått en i 24 § 2 mom. avsedd anmälan om matförgiftning eller misstanke om matförgiftning eller om myndigheten av annan anledning befarar matförgiftning skall myndigheten, i samarbete med de myndigheter som avses i lagen om smittsamma sjukdomar, utan dröjsmål göra en utredning i fallet med påkallade epidemiologiska och mikrobiologiska undersökningar samt göra behövliga anmälningar till Folkhälsoinstitutet och Livsmedelsverket. Anmälningarna får inte innehålla personuppgifter.

Närmare bestämmelser om utredning av och anmälningar om matförgiftningar utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

46 §

Beredskap för särskilda situationer

Livsmedelsverket skall utarbeta en sådan riksomfattande beredskapsplan för särskilda situationer som avses i artikel 13 i kontrollförordningen. De kommunala tillsynsmyndigheterna skall utarbeta en motsvarande plan för kommunernas del.

Närmare bestämmelser om innehållet i och utarbetandet av beredskapsplaner för särskilda situationer utfärdas genom förordning av statsrådet.

47 §

Det riksomfattande tillsynsprogrammet

För styrningen och samordnandet av den tillsyn som regleras i denna lag skall Livsmedelsverket utarbeta ett riksprogram för livsmedelstillsynen (*tillsynsprogram*). Tillsynsprogrammet skall åtminstone innehålla följande:

1) definition av innehållet i kontrollerna,

2) grunderna för riskvärderingen av de olika tillsynsobjekten och för hur kontrollfrekvensen för objekten bestäms,

3) bedömning av behovet av provtagning,

4) metoder för utvärdering av de tillsynsplaner som avses i 48 §, samt

5) metoderna för utvärdering av tillsynsprogrammet.

Tillsynsprogrammet skall ses över vid behov, dock minst vart tredje år. Tillsynsprogrammet utgör en del av det riksomfattande programmet för tillsyn över miljö- och hälsoskyddet och av den nationella tillsynsplan som utgår från primärproduktionen enligt kontrollförordningen och som täcker hela produktionskedjan.

Närmare bestämmelser om innehållet i och utarbetandet av det riksomfattande tillsynsprogrammet utfärdas genom förordning av statsrådet.

48 §

Tillsynsplaner

Kommunen skall utarbeta en plan för regelbunden livsmedelstillsyn i kommunen (*kommunal tillsynsplan*) så, att tillsynen motsvarar de allmänna kraven på tillsyn, förebygger hälsofaror och skyddar konsumenterna från ekonomisk förlust. Tillsynsplanen skall åtminstone innehålla följande:

1) definition av innehållet i kontrollerna,

2) kontrollfrekvensen för tillsynsobjekten,

3) provtagning och provundersökning som sker genom kommunens försorg,

4) utvärdering av tillsynsplanens genomförande, samt

5) godkända laboratorier som tillsynen stödjer sig mot.

Den kommunala tillsynsplanen skall beakta det riksomfattande tillsynsprogrammet. Tillsynsplanen skall ses över vid behov, dock minst vart tredje år.

Livsmedelsverket, Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, Tullverket, länsstyrelserna, Försvarsmakten och gränsveterinärerna skall utarbeta tillsynsplaner för den livsmedelstillsyn som de ansvarar för. På dessa tillsynsplaner tillämpas det som föreskrivs om kommunala tillsynsplaner i 1 och 2 mom.

Närmare bestämmelser om innehållet i tillsynsplanerna, de kontroller som ingår i tillsynsplanerna, kontrollfrekvensen för tillsynsobjekten, provtagning och utvärderingen av tillsynsplanernas genomförande utfärdas genom förordning av statsrådet.

49 §

Inspektionsrätt

En tillsynsmyndighet och en i 36 § avsedd utomstående sakkunnig har rätt att utföra sådana inspektioner som tillsynen förutsätter, ta del av handlingar och få tillträde till de ställen där verksamhet som avses i denna lag bedrivs eller där uppgifter som är av betydelse för tillsynen över efterlevnaden av denna lag förvaras. Tillsynsmyndigheten och utomstående sakkunniga har rätt att inspektera den utrustning, de redskap och de utrymmen som används i verksamheten.

I utrymmen som omfattas av hemfriden får inspektioner göras endast om det finns grundad anledning att misstänka att man har brutit eller bryter mot livsmedelsbestämmelserna på ett sätt som är straffbart enligt lag. En sådan inspektion skall vara nödvändig för att ett brott skall kunna utredas eller en allvarlig hälsofara förhindras. Inspektioner får utföras endast av en tillsynsmyndighet.

Om tillsynsmyndigheten i samband med övervakningen eller inspektionen konstaterar att ett livsmedel av animaliskt ursprung innehåller främmande ämnen i en mängd som strider mot bestämmelserna, har länsveterinären och en av Livsmedelsverket eller länsstyrelsen förordnad annan veterinär rätt att inspektera det primärproduktionsställe från vilket livsmedlet härrör och rätt att utan ersättning ta alla prov som behövs för undersökning. Länsveterinären och den av Livsmedelsverket eller länsstyrelsen förordnade veterinären har då den rätt att få information, ta prov och utföra inspektion som det föreskrivs om i denna lag. Endast länsveterinären har rätt att utföra inspektion i utrymmen som omfattas av hemfriden.

Vad som i denna lag föreskrivs om tillsynsmyndigheters rätt att få tillträde till platser där verksamhet enligt denna lag bedrivs, och om deras rätt att få information

gäller också de inspektörer som avses i Europeiska gemenskapens lagstiftning eller i något annat internationellt avtal som är bindande för Finland, om den internationella förpliktelse som binder Finland förutsätter detta.

50 §

Provtagning

En tillsynsmyndighet och en i 36 § avsedd utomstående sakkunnig har rätt att utan ersättning ta en sådan mängd prov som behövs för tillsynen.

Provtagaren skall ha tillräcklig sakkunskap när det gäller provtagning och hantering och förvaring av prov. Provet skall vara representativt till sin omfattning och sammansättning. Provet skall skyddas från kontamination och andra betydande förändringar som kan ge missvisande undersökningsresultat. På provtagningsplatsen skall provet märkas så att det enkelt och med säkerhet kan identifieras. Livsmedelsföretagaren skall få ett intyg över provtagningen.

Bestämmelser om allmänna krav när det gäller provtagning finns också i artikel 11 och 12.1 i kontrollförordningen.

Paragrafens 2 mom. tillämpas också på provtagning inom ramen för egenkontrollen.

Närmare bestämmelser om provtagning utfärdas genom förordning av statsrådet.

51 §

Rätt att få information

Tillsynsmyndigheten har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av statliga och kommunala myndigheter samt av livsmedelsföretagare och andra som omfattas av skyldigheterna enligt denna lag få den information som är nödvändig för tillsynen.

Rätten att få information gäller också sådan information som är nödvändig för att utföra de uppgifter som anges i livsmedelsbestämmelserna och som annars skulle vara sekretessbelagd på grund av att den gäller enskild affärsverksamhet eller yrkesutövning eller en enskild persons ekonomiska ställning eller hälsotillstånd.

52 §

Tillsynsmyndigheters anmälningsskyldighet och skyldighet att lämna uppgifter

Tillsynsmyndigheten skall underrätta länsstyrelsen och Livsmedelsverket om konstaterade hälsofaror och vid behov om sådana andra omständigheter som uppdagats i tillsynen och som kan inverka på livsmedels säkerheten. Tillsynsmyndigheten skall underrätta Kontrollcentralen för växtproduktion om sådant som uppdagats i tillsynen och som kan påverka livsmedelssäkerheten via foder. Tillsynsmyndigheten skall vidare underrätta de myndigheter som avses i lagen om smittsamma sjukdomar om sådant som uppdagats i tillsynen och som kan vara av betydelse när det gäller att skydda befolkningen mot smittsamma sjukdomar.

Tillsynsmyndigheten är skyldig att meddela Livsmedelsverket och länsstyrelsen de uppgifter som behövs för register som dessa för med stöd av 83 §. Tillsynsmyndigheten är dessutom skyldig att på begäran meddela Livsmedelsverket och länsstyrelsen de övriga uppgifter om inspektioner, kontrollåtgärder, kontrollpersonal, avgifter och tillsyn som dessa behöver för uppföljningen av tillsynen enligt denna lag.

Tillsynsmyndigheten skall lämna de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. på det sätt som Livsmedelsverket bestämmer.

Närmare bestämmelser om tillsynsmyndigheters anmälningsskyldighet utfärdas genom förordning av statsrådet.

53 §

Tillsynsmyndigheters instruktionskyldighet

En tillsynsmyndighet skall vid behov ge livsmedelsföretagare nödvändiga anvisningar och uppmaningar så att livsmedelsbestämmelserna följs.

54 §

Veterinärers skyldighet att lämna uppgifter

Om en veterinär i samband med ett veterinärbesök på ett primärproduktionsställe noterar att hälsotillståndet hos djuren på

primärproduktionsstället väsentligt försvagar den livsmedelshygieniska kvaliteten på livsmedel som härrör från djuren, skall veterinären meddela detta till djurens ägare eller innehavare samt till den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn.

7 kap.

Administrativa tvångsmedel

55 §

Åtgärder vid överträdelse av livsmedelsbestämmelserna

En tillsynsmyndighet kan meddela föreläggande om att ett missförhållande skall avhjälpas om ett livsmedel, informationen om livsmedlet, stadiet i produktions-, bearbetnings eller distributionskedjan, livsmedelslokalen, primärproduktionsstället eller den verksamhet som bedrivs där kan orsaka hälsofara, äventyra riktigheten eller tillräckligheten när det gäller informationen om livsmedlet, vilseleda konsumenten eller anars strider mot livsmedelsbestämmelserna. Tillsynsmyndigheten skall förordna att överträdelsen skall upphöra omedelbart eller inom en viss tid.

56 §

Förbud

En tillsynsmyndighet kan förbjuda primärproduktion, tillverkning, import, export, saluhållande, servering eller annan överlåtelse av ett livsmedel samt användning av livsmedlet i livsmedelstillverkning, om livsmedlet, informationen om livsmedlet, stadiet i produktions-, bearbetnings eller distributionskedjan, livsmedelslokalen, primärproduktionsstället eller den verksamhet som bedrivs där orsakar allvarlig hälsofara eller om dessa med grundad anledning kan befaras orsaka hälsofara och hälsofaran inte kan förhindras på något annat sätt.

Förbudet kan vara temporärt under den tid ärendet utreds eller missförhållandet avhjälpas. Det temporära förbudet gäller tills tillsynsmyndigheten ger sitt slutliga avgörande i

ärendet. Tillsynsmyndigheten skall för sin egen del se till att behövliga utredningar utförs utan dröjsmål.

57 §

Föreläggande att dra tillbaka ett livsmedel från marknaden och information till allmänheten

En tillsynsmyndighet kan förelägga en livsmedelsföretagare att dra tillbaka ett livsmedel från marknaden, om livsmedelsföretagaren inte iakttar skyldigheten enligt artikel 19 i allmänna livsmedelsförordningen att dra tillbaka de livsmedel från marknaden som inte motsvarar kraven på livsmedelssäkerhet. Tillsynsmyndigheten kan bestämma att ett livsmedel skall återkallas också när den information som ges om livsmedlet i väsentlig grad strider mot livsmedelsbestämmelserna.

Om en livsmedelsföretagare inte iakttar skyldigheten enligt artikel 19 i allmänna livsmedelsförordningen att informera konsumenterna, kan tillsynsmyndigheten på livsmedelsföretagarens bekostnad informera allmänheten om livsmedel som inte motsvarar kraven på livsmedelssäkerhet.

58 §

Omhändertagande

En tillsynsmyndighet kan omhänderta ett livsmedel, om livsmedlet orsakar omedelbar hälsofara eller om det finns skäl att misstänka att livsmedlet kan medföra omedelbar hälsofara och de övriga åtgärder som avses i denna lag inte kan anses vara tillräckliga. Omhändertagandet skall ske i vittnes närvaro. Den som frångått livsmedlet skall ges ett intyg av vilket framgår mängden egendom som har omhändertagits och orsaken till omhändertagandet.

Egendom som har omhändertagits kan vid behov förvaras i livsmedelslokalen eller på primärproduktionsstället. Egendomen skall vara märkt på lämpligt sätt eller förvaras i ett förseglat eller på annat sätt märkt lagerutrymme. Under den tid som går åt till eventuella undersökningar för att bedöma den hälsofara som egendomen medför skall egen-

domen om möjligt förvaras så att kvaliteten inte försämras.

59 §

Beslut om användning och förstörande av livsmedel

En tillsynsmyndighet beslutar för vilka ändamål ett livsmedel som strider mot livsmedelsbestämmelserna får användas eller överlåtas, om det inte är möjligt att ändra livsmedlet så att det överensstämmer med bestämmelserna. Om det inte är möjligt att använda livsmedlet eller om hälsoaspekter eller livsmedelsbestämmelserna det förutsätter, skall föreläggande meddelas om att livsmedlet skall förstöras.

Tillsynsmyndigheten skall sätta ut en skälig tid inom vilken livsmedelsföretagaren skall iakta ett beslut som givits med stöd av 1 mom. Tillsynsmyndigheten skall fatta ett i 1 mom. avsett beslut utan dröjsmål. När beslutet fattas skall man eftersträva en situation där den ekonomiska förlusten för ägaren blir så liten som möjligt.

60 §

Avvisande vid den första ankomstplatsen i fråga om livsmedel av animaliskt ursprung som kommer från en annan medlemsstat inom Europeiska unionen

Tillsynsmyndigheten skall vid den första ankomstplatsen avvisa ett livsmedel av animaliskt ursprung som kommer från en annan medlemsstat inom Europeiska unionen, om

1) det i en undersökning genomförd av en myndighet konstateras att det förekommer salmonella i ett livsmedel som före leveransen till Finland skall undersökas i enlighet med 23 § 3 mom. med tanke på eventuell upptäckt av salmonella,

2) det i en undersökning i anslutning till egenkontrollen, genomförd i ett godkänt laboratorium för egenkontroll, konstateras att det förekommer salmonella i ett livsmedel som före leveransen till Finland skall undersökas i enlighet med 23 § 3 mom. med tanke på eventuell upptäckt av salmonella, och den livsmedelsföretagare som har ansvar för

import och vidareförmedling inte på eget initiativ returnerar livsmedlet till avgångslandet,

3) det i en undersökning genomförd av en myndighet eller i en undersökning i anslutning till egenkontrollen, genomförd i ett godkänt laboratorium för egenkontroll, konstateras att livsmedlet innehåller mikrober eller kemiska rester i en hälsovådlig mängd eller att livsmedlet i övrigt i fråga om mikrobiologiska, kemiska eller fysikaliska egenskaper är odugligt som livsmedel och det inte i enlighet med 55 § kan bestämmas att livsmedlet skall behandlas så, att det kan användas som livsmedel,

4) livsmedlets temperatur under transporten eller mellanlagringen har förändrats så, att det inte uppfyller kraven i livsmedelsbestämmelserna och det inte i enlighet med 55 § kan bestämmas att livsmedlet skall behandlas så, att det kan användas som livsmedel, eller den livsmedelsföretagare som har ansvar för import och vidareförmedling inte på eget initiativ returnerar livsmedlet till avgångslandet, eller

5) livsmedlet inte uppfyller de krav på märkning, ursprung, handlingar eller intyg som avses i 18 §, och den livsmedelsföretagare som har ansvar för import och vidareförmedling inte på eget initiativ returnerar livsmedlet till avgångslandet.

En livsmedelsföretagare med ansvar för import och vidareförmedling skall ges möjlighet att inom en av tillsynsmyndigheten utsatt skälig tid avhjälpa brister i fråga om de handlingar som avses i 5 punkten.

De avvisade livsmedlen skall i enlighet med beslutet om avvisning returneras till avgångslandet, användas för andra ändamål som tillsynsmyndigheten godkänner, dock inte som livsmedel, eller förstöras. Om inte något annat följer av hälsoskäl eller av övrig lagstiftning, kan den livsmedelsföretagare som har ansvar för import och vidareförmedling välja vilken av ovan nämnda åtgärder som skall vidtas.

Tillsynsmyndigheten skall omedelbart informera Livsmedelsverket om de livsmedel som myndigheten har avvisat. Det avvisade livsmedlet får inte returneras innan Livsmedelsverket har tagit kontakt med myndighe-

terna i avgångslandet och försäkrat sig om att livsmedlet får returneras till landet i fråga.

Närmare bestämmelser om meddelanden i anslutning till avvisningen av livsmedel utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

61 §

Återkallelse av godkännande av en livsmedelslokal

En tillsynsmyndighet kan helt eller delvis återkalla ett beslut som den fattat om godkännande av en livsmedelslokal, om hälsofara inte på annat sätt kan hindras. Ett godkännande kan dessutom återkallas om livsmedelslokalen eller den verksamhet som där bedrivs i väsentlig grad strider mot livsmedelsbestämmelserna och livsmedelsföretagaren inte har följt förelägganden eller förbud som tillsynsmyndigheten meddelat med stöd av 55 eller 56 §. Ett godkännande kan också återkallas för en viss tid.

62 §

Återkallelse av godkännande av ett laboratorium

Livsmedelsverket kan återkalla godkännandet av ett laboratorium, om laboratoriet eller den verksamhet som där bedrivs i väsentlig grad strider mot de krav som ställs i 38 eller 40 § och laboratoriet inte avhjälper bristerna trots Livsmedelsverkets föreläggande, och bristerna är allvarliga. Också ett temporärt godkännande kan återkallas.

Livsmedelsverket kan återkalla ett godkännande under den tid behandlingen kräver, om bristen i verksamheten vid det godkända laboratoriet riskerar äventyra undersökningsresultatens tillförlitlighet.

63 §

Skyndsamma åtgärder

I brådskande fall har en kommunal tjänsteinnehavare på vilken inte överförts den behörighet att använda administrativa tvångs-

medel som avses i 32 § 3 mom. i denna lag och som utför uppgifter i anslutning till livsmedelstillsynen rätt att använda sådana administrativa tvångsmedel som avses i 55, 56 och 58 §. Beslut som tjänsteinnehavaren fattar med stöd av denna paragraf skall utan dröjsmål föras till den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn för behandling.

64 §

Livsmedelsverkets beslut om användning av administrativa tvångsmedel

Livsmedelsverket fattar beslut om användning av sådana administrativa tvångsmedel som avses i 55—59 § när det gäller områden som är större än en kommun.

Livsmedelsverket kan fatta beslut om användningen av administrativa tvångsmedel också inom området för en enda kommun, om verket med grundad anledning bedömer att de åtgärder som den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn vidtar inte räcker till för att förebygga hälsofara.

Livsmedelsverket skall utan dröjsmål underrätta de berörda kommunerna om beslut verket fattat med stöd av 1 och 2 mom.

65 §

Förbud mot marknadsföring

Livsmedelsverket kan förbjuda en livsmedelsföretagare att fortsätta med marknadsföring som strider mot livsmedelsbestämmelserna eller förbjuda denna att återuppta sådan typ av marknadsföring eller med sådan jämförbar marknadsföring. Förbudet kan också vara temporärt, varvid det gäller tills Livsmedelsverket har gett sitt slutliga avgörande i ärendet.

Om det vid marknadsföringen av ett livsmedel lämnas uppgifter som kan medföra allvarlig hälsofara eller om marknadsföringen av ett livsmedel på ett väsentligt sätt strider mot sanningen eller är vilseledande, kan Livsmedelsverket, utöver de åtgärder som nämns i 1 mom., vidta åtgärder enligt

56—58 § tills marknadsföringen överensstämmer med bestämmelserna.

66 §

Rättelse av marknadsföring

När Livsmedelsverket meddelar förbud enligt 65 § kan verket förelägga den livsmedelsföretagare som förbudet gäller att inom utsatt tid rätta marknadsföringen, om detta bör anses nödvändigt på grund av uppenbara olägenheter som marknadsföringen förorsakar. I sitt beslut kan Livsmedelsverket bestämma att rättelsen av marknadsföringen skall genomföras i samma utsträckning som den marknadsföring som är föremål för rättelsen.

67 §

Tillämpning av konsumentskyddslagen och lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet

Utöver det som föreskrivs i 65 och 66 § tillämpas bestämmelserna om marknadsföring i konsumentskyddslagen (38/1978) och i lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet (1061/1978).

68 §

Vite samt hot om tvångsutförande och avbrytande

Tillsynsmyndigheten kan förena ett föreläggande eller förbud som meddelats med stöd av denna lag med vite eller hot om tvångsutförande eller avbrytande. I ärenden som gäller vite och hot om tvångsutförande och avbrytande iaktas i övrigt viteslagen (1113/1990).

69 §

Ansvar för kostnader

Livsmedelsföretagaren skall stå för de kostnader han har när han iakttar beslut som myndigheterna har fattat enligt detta kapitel.

8 kap.

Avgifter

70 §

Avgifter för statliga myndigheters prestationer

För de prestationer som statliga myndigheter utför enligt denna lag skall tas ut en avgift, om inte något annat föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). När avgiftens storlek bestäms iaktas lagen om grunderna för avgifter till staten.

Närmare bestämmelser om de nationella arrangemang som avses i artikel 27 och 28 i kontrollförordningen och om hur avgifternas storlek bestäms utfärdas genom förordning av statsrådet.

71 §

Avgifter för kommunala myndigheters prestationer

Enligt en taxa som kommunen har godkänt skall kommunen av livsmedelsföretagaren ta ut avgift för

1) godkännande av livsmedelslokaler och deras planer för egenkontroll,

2) inspektioner, provtagning och undersökning av prov i enlighet med den kommunala tillsynsplanen,

3) övervakning av livsmedelslokaler som exporterar livsmedel av animaliskt ursprung till länder utanför Europeiska unionen till den del exporten, enligt de krav som köparlandet ställer, förutsätter en mera omfattande övervakning än normalt, samt

4) kontroll för övervakning av de åtgärder som avses i 7 kap., vilka baserar sig på att livsmedelsbestämmelserna inte har följts.

Utöver det som föreskrivs i 1 mom. skall kommunen också för annan övervakning samt för sådana inspektioner och undersökningar som hänför sig till den ta ut en avgift enligt bestämmelserna i artikel 27 och 28 i kontrollförordningen.

De avgifter som avses i 1 mom. bestäms så, att beloppet motsvarar högst kostnaderna för åtgärden, om inte något annat följer av artikel

27 och 28 i kontrollförordningen. Närmare bestämmelser om de nationella arrangemang som avses i artikel 27 och 28 i kontrollförordningen och om hur avgifternas storlek bestäms utfärdas genom förordning av statsrådet.

72 §

Uttag av avgifter utan dom eller beslut

Avgifter som avses i denna lag får drivas in utan dom eller beslut på det sätt som föreskrivs i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsköningsväg (367/1961).

9 kap.

Ändringssökande

73 §

Sökande av ändring i beslut av en statlig myndighet

I beslut som en statlig myndighet har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär så som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Rättelse i avgifter som fastställts av en statlig myndighet får sökas i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten.

I beslut som Tullverket har fattat med stöd av denna lag söks ändring med avvikelser från 1 mom. så som anges i tullagen (1466/1994).

74 §

Sökande av ändring i beslut av en kommunal myndighet

I beslut som en kommunal tjänsteinnehavare har fattat får ändring inte sökas genom besvär. Ett rättelseyrkande om beslutet kan framställas till det kommunala organ som sköter de uppgifter som avses i denna lag. Rättelseyrkandet skall framställas senast inom 14 dagar från delfäendet av tjänsteinnehavarens beslut. Rättelseyrkandet skall behandlas utan dröjsmål.

I beslut som avses i 63 § i denna lag och som en kommunal tjänsteinnehavare har fattat får ändring inte sökas genom besvär.

Ändring i ett kommunalt organs beslut får sökas genom besvär så som anges i förvaltningsprocesslagen.

I beslut som gäller kommunala tillsynsplåner, kommunala livsmedelsbestämmelser enligt 86 § samt taxan för kommunala avgifter får ändring sökas så som anges i kommunallagen.

75 §

Sökande av ändring i beslut om köttbesiktning

I beslut som Livsmedelsverket eller länsstyrelsen har fattat om köttbesiktning får ändring inte sökas genom besvär. Köttets ägare, innehavare eller producent kan hos Livsmedelsverket framställa ett rättelseyrkande om beslutet. Rättelseyrkandet skall framställas skriftligen inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. Rättelseyrkandet skall behandlas utan dröjsmål.

Ändring i ett beslut som Livsmedelsverket har meddelat med anledning av ett rättelseyrkande får sökas genom besvär så som anges i förvaltningsprocesslagen.

76 §

Sökande av ändring i beslut som hänför sig till verksamheten vid den första ankomstplatsen

Ändring i beslut som hänför sig till verksamheten vid den första ankomstplatsen får inte sökas genom besvär. Om en part är missnöjd med beslutet får parten framställa ett rättelseyrkande hos Livsmedelsverket inom 14 dagar från delfäendet av beslutet.

I beslut som Livsmedelsverket har fattat med stöd av 1 mom. får ändring sökas genom besvär så som anges i förvaltningsprocesslagen.

77 §

Tillsynsmyndigheters rätt att söka ändring

En tillsynsmyndighet har rätt att söka ändring i ett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket myndighetens beslut har upphävts eller ändrats.

Livsmedelsverket har rätt att söka ändring

i ett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket förvaltningsdomstolen har upphävt eller ändrat ett beslut som ett kommunalt organ har fattat med anledning av något annat än ett rättelseyrkande. Livsmedelsverkets besvärsmått gäller inte ett sådant beslut av förvaltningsdomstolen som avses i 74 § 4 mom. i denna lag.

78 §

Verkställighet

I ett beslut som fattas med stöd av bestämmelserna i 7 kap. kan bestämmas att beslutet skall iaktas innan det har vunnit laga kraft eller innan ett rättelseyrkande har behandlats, om inte besvärsmyndigheten eller den myndighet som behandlar rättelseyrkandet bestämmer något annat. Rättelseyrkanden och besvär skall behandlas utan dröjsmål.

Beslut om köttbesiktning skall trots rättelseyrkande och besvär iaktas, om inte Livsmedelsverket eller besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

10 kap.

Straffbestämmelser

79 §

Straffbestämmelser

Bestämmelser om straff för hälsobrott som har begåtts i strid med denna lag eller i strid med bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den finns i 44 kap. 1 § i strafflagen (39/1889).

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) tillverkar, importerar, exporterar, saluför, serverar eller annars överläter ett livsmedel som inte uppfyller kraven i 7 § i denna lag,

- 2) bedriver verksamhet som omfattas av denna lag i livsmedelslokaler eller på primärproduktionsställen som inte godkänts i enlighet med denna lag eller för vilkas del det inte har gjorts en sådan anmälan som avses i denna lag eller vilkas verksamhet har förbjudits helt, delvis eller temporärt,

- 3) bryter mot den skyldighet att utöva egenkontroll som följer av 19 §,

4) bryter mot ett föreläggande som en tillsynsmyndighet meddelat med stöd av 55, 57, 59 eller 66 §, ett förbud som tillsynsmyndigheten meddelat med stöd av 56 eller 65 §, ett beslut om omhändertagande som tillsynsmyndigheten fattat med stöd av 58 §, ett beslut om avvisning som tillsynsmyndigheten fattat med stöd av 60 § eller ett beslut om återkallelse av godkännande som tillståndsmyndigheten fattat med stöd av 61 eller 62 §,

5) försummar att göra en anmälan enligt 24 eller 25 §,

6) trots anmärkning eller förbud av en tillsynsmyndighet från ett primärproduktionsställe levererar ett livsmedel som inte uppfyller kraven i denna lag eller i bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, eller

7) i strid med 9 § i denna lag eller i övrigt ger vilseledande information om ett livsmedel eller ett livsmedels egenskaper,

skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *livsmedelsförseelse* dömas till böter.

Bestämmelser om straff för smuggling eller försök till smuggling av livsmedel i strid med bestämmelser och föreskrifter samt för olaga befattningstagande med infört gods finns i 46 kap. 4—6 § i strafflagen

Tillsynsmyndigheterna kan låta bli att anmäla en förseelse till förundersökningsmyndigheten, om gärningen eller underlåtelserna är ringa och det inte är fråga om tredska mot myndighetens förbud eller förelägganden.

Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har meddelats med stöd av denna lag och förenats med vite, kan lämnas obesträffad för samma gärning.

80 §

Brott mot tystnadsplikten

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 81 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte gärningen utgör brott enligt 40 kap. 5 § i strafflagen eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

81 §

Sekretessbelagda uppgifter

Bestämmelser om sekretess när det gäller uppgifter som erhållits under tillsynen finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet samt i artikel 7 i kontrollförordningen. Utan hinder av tystnadsplikten får uppgifter som erhållits vid tillsynen över att denna lag iakttas eller vid utförandet av uppgifter i anslutning till tillsynen och som gäller en enskilds eller en sammanslutnings ekonomiska ställning, affärs- eller yrkeshemlighet eller en enskilds personliga förhållanden lämnas till

1) statliga och kommunala myndigheter för utförande av uppgifter enligt denna lag,

2) åklagar-, polis- och tullmyndigheterna för utredning av brott,

3) utländska organ och inspektörer, om det krävs enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning eller någon annan internationell förpliktelse som är bindande för Finland.

82 §

Handräckning

Polisen och tullverket skall på begäran lämna tillsynsmyndigheterna handräckning vid utförandet av de uppgifter som avses i livsmedelsbestämmelserna.

83 §

Register

Livsmedelsverket för med tanke på styrningen och utvecklandet av tillsynen samt den tillsyn som verket utövar ett riksomfattande register över alla livsmedelslokaler, första ankomstplatser, livsmedelsföretagare med ansvar för import och vidareförmedling samt godkända laboratorier. Livsmedelsverket ger ett godkännandenummer till de livsmedelslokaler som hanterar livsmedel av animaliskt ursprung innan dessa går till detaljförsäljning. Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral för register över alkoholbutiker och platser för tillverkning och lagring av alkoholdrycker. Tillsynsmyndigheten i länet och

den kommunala tillsynsmyndigheten för ett register över de livsmedelslokaler som de övervakar. Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral för i enlighet med lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994) register över primärproduktionsställena. Kommunerna använder och uppdaterar registret över primärproduktionsställen i den omfattning de uppgifter som anges i denna lag förutsätter detta. Jord- och skogsbruksministeriet för i enlighet med lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik register över fiskefartyg och vattenbruksanläggningar.

Livsmedelsverket för, med tanke på styrningen och utvecklandet av tillsynen, utifrån de anmälningar som avses i 40 § 4 mom. och 45 § 1 mom. register över sådant som hänförs till utredningen av matförgiftningar och uppföljningen och övervakningen av zoonoser.

84 §

Uppgifter som registerförs

I registren införs identifikationsuppgifter om tillsynsobjekten, planerade och genomförda kontrollåtgärder samt andra motsvarande för tillsynen behövliga uppgifter enligt denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den. Identifikationsuppgifter är företagarens namn, adress och företags- och organisationsnummer, eller om sådant saknas personbeteckning, samt namn och adress för tillsynsobjektet. När det gäller godkända laboratorier registerförs dessutom de analysmetoder som tillämpas inom bedömningen samt namnet på den person som ansvarar för undersökningarna i laboratoriet. Uppgifterna avregistreras inom tre år efter det att företagaren har meddelat tillsynsmyndigheten att verksamheten upphört.

Livsmedelsverket publicerar en förteckning över godkända laboratorier av vilken framgår ovan nämnda uppgifter.

På inhämtande av personuppgifter och införande av dem i registret samt på användning och utlämnande av registeruppgifter tillämpas i övrigt personuppgiftslagen (523/1999) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

85 §

Statsandel

På verksamhet som en kommun ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992), om inte något annat bestäms genom lag.

86 §

Kommunala livsmedelsbestämmelser

Den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn kan utfärda allmänna bestämmelser för en kommun eller en del av en kommun i syfte att förebygga livsmedelsrelaterad hälsofara och övervaka de hälsomässiga förhållandena i anslutning till livsmedel, om de behövs för verkställigheten av denna lag och beror på de lokala förhållandena.

Bestämmelserna kan gälla

- 1) hantering, försäljning eller överlåtelse av livsmedel på en stor offentlig tillställning,
- 2) hantering, försäljning eller överlåtelse av livsmedel på torg eller någon annanstans utomhus.

Den kommunala tillsynsmyndigheten får bevilja undantag från livsmedelsbestämmelserna på de grunder som anges där.

Beslutet om godkännande av livsmedelsbestämmelser skall delges på det sätt som kommunala tillkännagivanden offentliggörs i kommunen. Beslutet anses ha blivit delgivet när kungörelsen har lagts fram offentligt. Livsmedelsbestämmelsernas ikraftträdande skall kungöras på samma sätt. Bestämmelserna skall sändas till länsstyrelsen för kännedom.

12 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

87 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2006. Lagens 13 § 2 mom. 6 och 7 punkten samt 42 och 76 § träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Genom denna lag upphävs följande lag jämte ändringar

1) livsmedelslagen av den 17 mars 1995 (361/1995), och

2) lagen av den 20 december 1996 om livsmedelshygien i fråga om animaliska livsmedel (1195/1996).

När det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till de lagar som nämns i 2 mom., skall i stället för dessa lagar denna lag tillämpas efter det att den har trätt i kraft.

De författningar som utfärdats med stöd av de i 2 mom. nämnda lagarna förblir i kraft tills de ändras eller upphävs.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

88 §

Övergångsbestämmelse

De livsmedelslokaler och primärproduktionsställen som har godkänts eller anmälts med stöd av livsmedelslagen eller hälsoskyddslagen innan denna lag har trätt i kraft samt primärproduktionsställen som före ikraftträdandet har registrerats med stöd av lagen om livsmedelshygien i fråga om animaliska livsmedel får, med undantag av livsmedelslokaler som drivs av fiskare eller fiskodlare, utan särskilt godkännande eller separat anmälan fortsätta sin verksamhet. Den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn skall inom ett år efter det att lagen har trätt i kraft meddela de primärproduktionsställen som finns på kommunens område och som den har kännedom om att primärproduktionsställen inte behöver göra en sådan anmälan som avses i 22 §.

De livsmedelslokaler som innan denna lag har trätt i kraft har godkänts med stöd av lagen om livsmedelshygien i fråga om animaliska livsmedel samt livsmedelslokaler som drivs av fiskare och fiskodlare och som har anmälts med stöd av hälsoskyddslagen får, med undantag av de livsmedelslokaler som avses i 13 § 2 mom. 13 punkten, utan

särskilt godkännande eller separat anmälan fortsätta sin verksamhet under tre års tid efter det att denna lag har trätt i kraft. Under denna tid skall dessa lämna in en ny ansökan om godkännande till tillsynsmyndigheten. Dessa livsmedelslokaler får fortsätta sin verksamhet under den tid ansökan behandlas.

De prov som en myndighet har tagit enligt jord- och skogsbruksministeriets förordning om laboratorier som utför undersökningar av animaliska livsmedel (957/2002) kan utan hinder av 39 § 1 mom. i denna lag fram till den 31 december 2006 undersökas i ett laboratorium som har godkänts i enlighet med nämnda förordning. De prov inom ramen för egenkontrollen som avses i nämnda jord- och skogsbruksministeriets förordning kan utan hinder av 39 § 2 mom. i denna lag fram till den 31 december 2007 undersökas i ett laboratorium som har godkänts i enlighet med nämnda förordning. De övriga prov inom ramen för egenkontrollen som avses i 39 § 2 mom. i denna lag kan fram till den 31 december 2007 också undersökas i andra laboratorier.

Den som när denna lag träder i kraft är behörig för en uppgift i anslutning till livsmedelstillsynen anses uppfylla behörighetskraven enligt denna lag i fråga om motsvarande uppgift. Den som inte när denna lag träder i kraft har behövt inneha kompetensintyg över utbildning eller avlagd examen skall skaffa ett kompetensintyg inom ett år efter det att lagen har trätt i kraft.

Kommunerna, Livsmedelsverket, Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, Tullverket, länsstyrelserna, Försvarsmakten och gränsveterinärerna skall senast den 1 januari 2007 ha en sådan tillsynsplan som avses i 48 § i denna lag. Kommunen kan börja ta ut de avgifter som avses i 71 § 1 mom. 2 punkten i denna lag efter det att den har godkänt tillsynsplanen och den taxa som avses i 71 § 1 mom.

Helsingfors den 13 januari 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister Seppo Kääriäinen

Nr 24

Lag

om ändring av hälsoskyddslagen

Given i Helsingfors den 13 januari 2006

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i hälsoskyddslagen av den 19 augusti 1994 (763/1994) 4 § 3 mom., 14 §, 20 § 4 mom. samt 8 kap.,
 av dem 4 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1223/2002, 14 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag samt 8 kap. sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 777/1996 och 691/2001, *ändras* 3, 13 och 18 §, rubriken för 20 §, 25 och 49 §, 50 § 3 mom. samt 54 § 4 mom.,
 av dem 3 § sådan den lyder i lag 748/2002, 13 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 777/1996 och 1223/2002 samt i lagarna 141/1999 och 89/2000, 18 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 83/1995 och 441/2000, 25 § sådan den lyder i nämnda lag 1223/2002, 49 § och 50 § 3 mom. sådana de lyder i nämnda lag 691/2001 samt 54 § 4 mom. sådant det lyder i lag 405/2002 och i nämnda lag 1223/2002, samt
fogas till 6 § ett nytt 2 mom. samt till lagen nya 20 a, 49 a och 49 b § som följer:

3 §

Förhållande till vissa författningar

I fråga om hälsoskyddet gäller dessutom vad som särskilt bestäms om detta i miljöskyddslagen (86/2000), lagen om vattentjänster (119/2001), kemikalielagen (744/1989), strålskyddslagen (592/1991), lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987), arbetarskyddslagen (738/2002), vattenlagen (264/1961), avfallslagen (1072/1993), markanvändnings- och bygglagen (132/1999), lagen om friluftsliv (606/1973), lagen angående vissa grannelagsförhållanden (26/1920), livsmedelslagen (23/2006), lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet (75/2004) samt veterinärvårdslagen (685/1990).

RP 53/2005
 JsUB 9/2005
 RSv 202/2005

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG (32003L0099); EGT nr L 325, 12.12.2003, s. 31
 Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/41/EG (32004L0041); EGT nr L 157, 30.4.2004, s. 33
 Rådets direktiv 89/662/EEG (31989L0662); EGT nr L 395, 30.12.1989, s. 13
 Rådets direktiv 96/23/EG (31996L0023); EGT nr L 125, 23.5.1996, s. 10

6 §

Kommunens uppgifter inom hälsoskyddet

— — — — —
 Kommunen skall inom sitt område också sörja för tillsynen över att de förordningar utfärdade av Europeiska gemenskapen som hänför sig till tillämpningsområdet för denna lag iakttas.

13 §

Anmälningsskyldighet

Verksamhetsidkaren skall senast 30 dygn innan verksamheten inleds göra en skriftlig anmälan till den kommunala hälsoskyddsmyndigheten om följande verksamheter:

1) förläggande av ett arbetsutrymme, vars verksamhet kan ge upphov till sanitär olägenhet eller någon från sanitär synpunkt därmed jämförbar verksamhet, i ett bostadshus eller på ett område där det finns bostadslägenheter,

2) en offentlig nöjes-, samlings- eller inkvarteringslokal anläggs eller tas i bruk,

3) en för allmänt bruk avsedd bastu, simhall, badstrand eller siminrättning eller badanläggning anläggs eller tas i bruk,

4) förläggande eller ibruktagande av en för hållande av djur avsedd byggnad eller inhägnad på ett detaljplaneområde, samt

5) anläggande eller ibruktagande av en sådan annan lokal eller inrättning, för vars hygieniska förhållanden med beaktande av besökarantalet eller verksamhetens karaktär måste uppställas särskilda krav; närmare bestämmelser om ovan avsedda lokaler och andra inrättningar utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

En motsvarande anmälan skall göras också när en i 1 mom. avsedd verksamhet ändras väsentligt. När verksamhetsidkaren byts skall den kommunala hälsoskyddsmyndigheten underrättas.

En sådan anmälan som avses i 1 mom. 1 punkten behöver inte göras, om miljötillstånd enligt miljöskyddslagen förutsätts för verksamheten.

Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten kan bestämma att anmälan enligt 1 mom. 4 punkten skall göras också på områden där anmälan anses behövlig på grund av existerande bosättning.

Närmare bestämmelser om anmälan och de utredningar som skall fogas till den utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 §

Godkännande av anläggning som levererar hushållsvatten

Anläggningar som levererar hushållsvatten skall senast tre månader innan verksamheten inleds hos den kommunala hälsoskyddsmyndigheten ansöka om godkännande av verksamheten. Hushållsvatten får inte levereras innan anläggningen har godkänts.

Ansökan om godkännande av verksamhe-

ten skall också göras då vattentäkten eller vattenbehandlingen i väsentlig grad utvidgas eller byggs om eller då det med tanke på kvaliteten på det hushållsvatten som skall levereras sker väsentliga förändringar i vattenkvaliteten eller vattendistributionen. En ansökan som gäller verksamhetsförändringar skall göras senast 30 dygn innan verksamheten i väsentlig grad ändras. Verksamheten får inte ändras innan ansökan har godkänts.

Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten skall ge den behöriga regionala miljöcentralen tillfälle att yttra sig med anledning av en anmälan.

Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten kan i sitt beslut om godkännande meddela föreskrifter som avses i 20 § 2 och 3 mom.

20 §

Övervakning av hushållsvattnets kvalitet samt föreskrifter om användningen av hushållsvatten

20 a §

Förebyggande av sjukdomar som sprids med hushållsvatten.

Om en anläggning som levererar hushållsvatten har fått veta att det hushållsvatten som anläggningen levererat har orsakat en epidemi eller om den misstänker att det hushållsvatten den levererar kan orsaka en epidemi, skall anläggningen omedelbart informera den kommunala hälsoskyddsmyndigheten om detta och vidta åtgärder för att förbättra kvaliteten på hushållsvattnet.

Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten skall, efter att ha fått vetskap om en epidemi som hushållsvattnet förorsakat eller om en misstanke om epidemi, utan dröjsmål göra en utredning i fallet och vidta åtgärder för att förhindra att sjukdomen sprids samt vidare informera Folkhälsoinstitutet och den behöriga länsstyrelsen om detta.

Närmare bestämmelser om utredning av och anmälan om epidemier förorsakade av hushållsvatten utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

25 §

Avfallshanteringen vid stora offentliga tillställningar och allmänna anvisningar om avfall

Vid stora offentliga tillställningar skall avfallshanteringen och de hygieniska förhållandena ordnas så att de inte orsakar hälsoskador. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om avfallshandling och hygieniska arrangemang vid stora offentliga tillställningar.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral kan i syfte att förebygga sanitära olägenheter meddela anvisningar om hantering av avfall, desinficering av avloppsvatten, hantering av döda vilda djur samt om hygieniska krav på byggande av klosett. Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral skall innan anvisningar meddelas höra andra myndigheter eller instanser vilkas verksamhet eller intresse saken särskilt gäller.

49 §

Utomstående sakkunniga

Utomstående sakkunniga som utför undersökningar och utredningar för myndighetstillsynen enligt denna lag skall ha den sakkunskap och behörighet som behövs. Utomstående sakkunniga skall för den kommunala hälsoskyddsmyndigheten påvisa tillförlitligheten hos de undersökningsmetoder som används. På utomstående sakkunniga tillämpas bestämmelserna om tjänstemannajäv i förvaltningslagen (434/2003).

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan vid behov utfärdas närmare bestämmelser om den behörighet som krävs av de utomstående sakkunniga som för myndighetstillsynen utför undersökningar och utredningar.

49 a §

Undersökningslaboratorier

De för myndigheterna avsedda undersökningar som förutsätts i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den

skall utföras i ett laboratorium som Livsmedelsverket har godkänt. Laboratoriet skall ha ett skriftligt kvalitetssystem och laboratoriet skall kunna påvisa tillförlitligheten hos de bestämmelser det har gjort. Laboratoriet skall dessutom ha den sakkunskap och tekniska beredskap som behövs för undersökningarna.

Livsmedelsverket godkänner laboratorier på ansökan. Ett villkor för att ett laboratorium skall godkännas är att det uppfyller de krav som ställs i 1 mom. Innan ett laboratorium godkänns skall Livsmedelsverket be om ett utlåtande av Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, Folkhälsoinstitutet eller Strålsäkerhetscentralen. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om villkoren för godkännande av undersökningslaboratorier.

49 b §

Tillsyn över undersökningslaboratorier

Livsmedelsverket övervakar att de laboratorier som avses i 49 a § följer de föreskrifter som avses i denna lag och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Om ett laboratorium inte följer dessa krav kan Livsmedelsverket, efter att ha hört Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, meddela de förelägganden som behövs för att rätta till verksamheten. Om laboratoriet inte rättar till bristerna trots Livsmedelsverkets förelägganden kan Livsmedelsverket återkalla godkännandet av laboratoriet för en viss tid. Livsmedelsverket skall även på framställning av Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral meddela förelägganden för att rätta till ett laboratoriums verksamhet eller vid behov avbryta verksamheten för en viss tid.

Livsmedelsverket för med tanke på den tillsyn som avses i 1 mom. ett register över godkända laboratorier. I registret införs namnet på och kontaktuppgifterna för det godkända laboratoriet, de analysmetoder som tillämpas inom bedömningen samt namnet på den person som ansvarar för undersökningarna i laboratoriet.

På inhämtande av personuppgifter och införande av dem i registret samt på användning av registeruppgifterna tillämpas personuppgiftslagen (523/1999) och lagen om of-

fentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

50 §

Avgifter

Hos verksamhetsidkaren skall dessutom tas ut en avgift för provtagning och undersökningar som hänför sig till

1) tillsynen över efterlevnaden av föreskrifter som har meddelats med stöd av anmälningar enligt 13 §,

2) tillsynen över efterlevnaden av föreskrifter som har meddelats med stöd av en ansökan enligt 18 § samt sådan övervakning och kontroll av kvaliteten på hushållsvatten som förutsätts i 20 §, samt

3) sådan regelbunden övervakning av badvatten som förutsätts i 29 §.

54 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) i strid med 17 § 2 mom., 22, 26 eller 28 § eller 30 § 2 mom. bedriver verksamhet som är skadlig för hälsan,

2) bryter mot ett förbud eller en begränsning som utfärdats med stöd av 27 § 2 mom.

och som gäller användningen av en bostad eller ett vistelseutrymme för sitt ändamål, eller

3) underlåter att anmäla vattenburna epidemier så som bestäms i 20 a § 1 mom. eller underlåter att informera om en olycka eller någon annan störning i verksamheten så som bestäms i 44 § 2 mom., skall,

om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för *förseelse som innefattar framkallande av hälsofara* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2006.

Anläggningar som levererar hushållsvatten och som har anmälts med stöd av hälsoskyddslagen före denna lags ikraftträdande samt vattenverk som godkänts med stöd av hälsoskyddslagen får utan särskilt godkännande eller separat anmälan fortsätta sin verksamhet.

På sådana anmälningar angående anläggningar som levererar hushållsvatten vilka är anhängiga före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Utän hinder av 49 a § i denna lag får fram till den 31 december 2006 sådana för myndigheterna avsedda undersökningar som förutsätts i hälsoskyddslagen och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den utföras i laboratorier som Livsmedelsverket inte har godkänt.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 13 januari 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Seppo Kääriäinen*

Nr 25

L a g

om Livsmedelssäkerhetsverket

Given i Helsingfors den 13 januari 2006

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Ansvarsområde

För övervakning och undersökning av säkerheten hos och kvaliteten på livsmedel och jord- och skogsbrukets produktionsförnödenheter, djurens hälsa och välfärd samt växthälsa finns Livsmedelssäkerhetsverket. Verket hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar i samråd med handels- och industriministeriet samt social- och hälsovårdsministeriet för verkets resultatstyrning på det sätt som bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

- 1) att leda, utveckla och styra verkställighetsuppgifter,
- 2) tillsyn och riskhantering,
- 3) riskbedömning och vetenskaplig forskning samt övriga undersökningar och utredningar,
- 4) referenslaboratorieverksamhet,
- 5) information och rådgivning,
- 6) utbildning, samt
- 7) internationellt samarbete.

Verket skall också utföra andra uppgifter som enligt särskilda bestämmelser ankommer på det eller som jord- och skogsbruksministeriet särskilt ålägger det. Närmare bestämmelser om verkets uppgifter utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

2 §

Uppgifter

Till verkets uppgifter inom dess ansvarsområde hör:

RP 54/2005
JsUB 7/2005
RSv 181/2005

5 895029/6

3 §

Ledning och beslutanderätt

Livsmedelssäkerhetsverket leds av en generaldirektör. Generaldirektören avgör de ärenden som ankommer på Livsmedelssäker-

hetsverket, om det inte har föreskrivits eller i arbetsordningen bestämts att någon annan tjänsteman vid verket skall avgöra dem. Verkets arbetsordning fastställs av generaldirektören.

4 §

Verksamhetsställen

I fråga om verkets verksamhetsställen och regionala enheter bestäms i verkets arbetsordning.

5 §

Samarbete

Till stöd för samarbetet mellan verket och dess intressentgrupper kan verket tillsätta rådgivande organ och till dem kalla sakkunniga.

6 §

Ingående av avtal samt beställda undersökningar

Verket kan ingå avtal om uppgifter som anknyter till verksamheten och om undersökningar som gäller ansvarsområdet samt om samarbete för genomförandet av forskningsprogram. Verket kan inom ramen för sin budget dessutom anlita sakkunniga.

Verket kan på beställning utföra utredningar och undersökningar samt ge andra sakkunnigtjänster inom sitt ansvarsområde.

7 §

Mottagande av donationer

Verket kan ta emot donationer för sin verksamhet.

8 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkets organisationsstruktur, om hur funktionerna är ordnade, om avgörandet av ärenden, om ledningens uppgifter samt om utnämning till

tjänster utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2006.

Genom denna lag upphävs lagen av den 15 december 2000 om Livsmedelsverket (1110/2000), lagen av den 15 december 2000 om Forskningsanstalten för veterinärmedicin och livsmedel (1111/2000) och lagen av den 4 december 1992 om kontrollcentralen för växtproduktion (1201/1992).

Hänvisningar till Livsmedelsverket, Forskningsanstalten för veterinärmedicin och livsmedel eller Kontrollcentralen för växtproduktion som ingår i en annan lag, en förordning eller ett statsråds- eller ministeriebeslut avser efter ikraftträdandet av denna lag Livsmedelssäkerhetsverket.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

10 §

Övergångsbestämmelser

Ärenden som vid ikraftträdandet av denna lag har inlets vid Livsmedelsverket, vid Forskningsanstalten för veterinärmedicin och livsmedel samt vid Kontrollcentralen för växtproduktion övergår till Livsmedelssäkerhetsverket för behandling. Ärenden som vid ikraftträdandet har inlets vid jord- och skogsbruksministeriets avdelning för livsmedel och hälsa och som hör till verkets ansvarsområde samt gäller verkställighet övergår till Livsmedelssäkerhetsverket för behandling.

11 §

Övergångsbestämmelser som gäller personalen

Den personal som står i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande till Livsmedelsverket, Forskningsanstalten för veterinärmedicin och livsmedel och Kontrollcentralen för växtproduktion samt tjänsterna i fråga överförs till Livsmedelssäkerhetsverket när denna lag trä-

der i kraft. På samma sätt överförs den personal som sköter verkställighetsuppgifter vid jord- och skogsbruksministeriets avdelning för livsmedel och hälsa jämte tjänsterna i fråga till verket. Samtycke av tjänstemännen

behövs inte för överföringen av tjänsterna. Tjänsteförhållandet för tjänstemän som utnämns till tjänster som specificeras i statsbudgeten upphör utan uppsägning.

Helsingfors den 13 januari 2006

Republikens President
TARJA HALONEN

Minister Seppo Kääriäinen

Nr 26

Lag

om ändring av kommunikationsmarknadslagen och om temporär ändring av 70 § i kommunikationsmarknadslagen

Given i Helsingfors den 20 januari 2006

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i kommunikationsmarknadslagen av den 23 maj 2003 (393/2003) 42 §,
ändras 14 § 2 mom., 16 § 2 mom., 24 § 2 mom., 26 och 38 §, 50 § 2 mom. och *temporärt*
 70 §, samt 82 §, 118 § 4 mom. och 127 § 1 och 3 mom.,
fogas till 15 a § nya 3 och 4 mom., till 15 b § nya 2—4 mom., varvid det nuvarande 2
 mom. blir 5 mom., till lagen en ny 15 d §, till 91 § ett nytt 5 mom. och till lagen en ny
 138 a § som följer:

2 kap.

Utövande av televerksamhet

14 §

Televerksamhetsanmälan

Kommunikationsverket skall underrättas om förändringar i uppgifterna i televerksamhetsanmälan och om att verksamheten upphör. Kommunikationsverket kan även på eget initiativ konstatera att ett teleföretags verksamhet har upphört, om verket får tillförlitlig utredning om att verksamheten upphört.

15 a §

Kommunikationsmarknadsavgift

I 15 d § föreskrivs om bestämmande av

kommunikationsmarknadsavgiften under det första året av verksamhet.

Kommunikationsmarknadsavgiften återbetalas inte även om teleföretaget upphör med sin verksamhet under avgiftsperioden.

15 b §

Omsättning som ligger till grund för bestämmandet av avgiftsklass

Om det under tiden mellan utgången av den föregående räkenskapsperioden och tidpunkten för utfärdandet av avgiftsbeslutet har inträffat förändringar i teleföretagets koncernförhållanden, bestäms avgiftsklassen enligt hur stor företagets andel har varit av televerksamhetens omsättning under den föregående avslutade räkenskapsperioden.

RP 81/2005
 KoUB 31/2005
 RSv 208/2005

Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG; EGT nr L 204, 21.7.1998, s. 37

Om televerksamheten under tiden mellan utgången av det föregående årets räkenskapsperiod och tidpunkten för utfärdandet av avgiftsbeslutet har överlåtits till ett annat företag, hänförs avgiftsskyldigheten till det företag som bedriver allmän televerksamhet vid tidpunkten för utfärdandet av avgiftsbeslutet. Vid bestämmande av dess avgiftsklass beaktas den omsättning som fastställts för den överlåtna televerksamheten för den föregående avslutade räkenskapsperioden.

Om teleföretagets räkenskapsperiod avviker från kalenderåret omvandlas dess omsättning så att den motsvarar omsättningen för ett kalenderår genom att omsättningen multipliceras med talet 12 och divideras med antalet månader i räkenskapsperioden.

15 d §

Bestämmande av avgiftsskyldigheten i vissa undantagssituationer

Kommunikationsverket kan uppskatta den omsättning som ligger till grund för avgiften, om tillräckligt tillförlitlig utredning inte kan fås om omsättningen på grund av att bokslut saknas eller på grund av något annat synnerligen vägande skäl. Vid bedömningen skall följande beaktas:

- 1) hur omfattande teleföretagets verksamhet är,
- 2) teleföretagets marknadsställning,
- 3) uppgifter om av företaget tillhandahållna tjänster, kundvolym och fakturering,
- 4) referensuppgifter om andra teleföretag som tillhandahåller motsvarande tjänsteutbud,
- 5) övriga med dem jämförliga omständigheter som påverkar teleföretagets omsättning.

Innan Kommunikationsverket vidtar åtgärder enligt 1 mom. skall det uppmana teleföretaget att vid hot om uppskattning av omsättningen lämna de uppgifter som behövs för påförande av kommunikationsmarknadsavgiften inom en av verket förelagd skälig tid.

16 §

Marknadsdefinition

Kommunikationsverket skall samarbeta

med kommunikationsministeriet vid definieringen av relevanta marknader. Om kommunikationsministeriet anser att det i Finland är nödvändigt att definiera nationella marknader som inte grundar sig på någon rekommendation av Europeiska gemenskapernas kommission, görs marknadsdefinitionen genom ett beslut av kommunikationsministeriet.

24 §

Skyldighet att hyra ut abonnentförbindelser och utrustningsutrymmen

Sådan skyldighet föreligger dock inte, om utyrningen leder till att datasekretessen äventyras eller om det är tekniskt oändamålsenligt eller annars oskäligt för nätföretaget.

26 §

Skyldighet att hyra ut kabelkanaler och antennplatser

Kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 18 § ålägga ett teleföretag med betydande marknadsinflytande en skyldighet att till teleföretag hyra ut en kabelkanal eller en antennplats i en radiomast.

Kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 19 § ålägga även andra företag än företag med betydande marknadsinflytande den skyldighet som avses i 1 mom., om det av en orsak som beror på miljövård, naturskydd eller markanvändningsplanering eller någon annan därmed jämförbar orsak inte är ändamålsenligt att bygga en parallell kabelkanal eller radiomast.

Skyldigheten att hyra ut antennplatser i en radiomast kan på de i 2 mom. avsedda grunderna åläggas också ett annat företag än ett teleföretag, om företaget hyr ut antennplatser till något teleföretag.

38 §

Begränsningar för skyldigheter

Trots att en skyldighet införts med stöd av 23—30 och 36 § finns skyldigheten inte, om

föremålet för nyttjanderätten är i teleföretagets eller ett i 26 § 3 mom. avsett företags eget bruk eller behövs för dessa företags eget rimliga framtida behov.

50 §

Återkallande av nyttjanderätten till nummer eller prefix

Nyttjanderätten till ett nummer eller prefix kan återkallas även om det finns något annat motsvarande synnerligen vägande skäl som har samband med en klar och effektiv numrering eller användarnas intresse, och innehavaren av nyttjanderätten till numret eller prefixet har getts möjlighet att inom en månad föra fram sin uppfattning i saken. Hörande är obehövligt, om ett företag med nyttjanderätt har upphört med verksamheten eller innehavaren av nyttjanderätten av någon annan orsak har upphört att existera.

70 §

Uppbindning

Priset på terminaler i GSM-mobilnät eller tillhörande nyttigheter får inte vara beroende av om användaren köper även GSM-mobilnätsanslutningen av försäljaren (*uppbinding*).

Uppbindning är tillåtet när ett anslutningsavtal som gäller något annat än ett i 1 mom. avsett mobilnät ingås. Teleföretag skall tillhandahålla användare motsvarande kommunikationstjänster även utan terminal.

I marknadsföringen skall, utöver de uppgifter som avses i 2 kap. 4 § i konsumentskyddslagen (38/1978), även meddelas det totala beloppet av de tilläggskostnader som konsumenten orsakas av uppbindingen.

I samband med uppbinding får teleföretaget med konsumenten teckna ett tidsbundet anslutningsavtal på högst två år. Konsumenten har rätt att säga upp ett tidsbundet avtal så att avtalet upphör två veckor efter uppsägningen, om han eller hon, huvudsakligen utan att själv vara orsak till det, råkat i betalningssvårigheter till följd av en svår sjukdom, arbetslöshet eller någon annan särskild omständighet.

Villkoren i ett tidsbundet anslutningsavtal får inte ändras till nackdel för konsumenten under avtalstiden. En ändring av avtalsvillkoren är emellertid tillåten, om ändringsbehovet föranleds av ändringar i lagstiftningen eller myndighetsbeslut.

Ett teleföretag får förhindra att en mobiltelefon som erbjudits med uppbinding används för ett annat teleföretags anslutning. Spärren skall på konsumentens begäran hävas kostnadsfritt när anslutningsavtalet upphör, dock senast två år efter det att anslutningsavtalet ingicks.

82 §

Skyldighet att offentliggöra uppgifter om tjänsternas kvalitet

Kommunikationsverket kan genom sitt beslut ålägga ett teleföretag eller en tillhandahållare av nummerupplysningstjänst en skyldighet att offentliggöra jämförbara och aktuella uppgifter om kvaliteten på de tjänster företaget tillhandahåller.

I beslutet skall anges vilka uppgifter som skall offentliggöras och på vilket sätt de skall offentliggöras. Uppgifterna kan bland annat gälla leveranstid för anslutningar, felfrekvens per anslutning, tid för reparation av fel, uppkopplingstid, svarstid för nummerupplysningstjänsten och faktureringens korrekthet.

91 §

Prioriteringsfacilitet och prioriterade anslutningar

Angående användningen av prioriteringsfaciliteten under undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen bestäms genom förordning av statsrådet. Kommunikationsverket beslutar om användningen av prioriteringsfaciliteten vid störningar under normala förhållanden.

118 §

Skyldighet att höra parter

I förvaltningslagen (434/2003) föreskrivs i övrigt om myndigheters skyldighet att höra parter.

127 §

Ändringssökande

I ett beslut som Kommunikationsministeriet och Kommunikationsverket har fattat med stöd av något annat lagrum än 16—20 eller 126 § får ändring i enlighet med förvaltningsprocesslagen sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Ett beslut av Kommunikationsministeriet och Kommunikationsverket skall iaktas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Ändring i beslut som Kommunikationsverket har fattat med stöd av 16—20 och 126 § samt i beslut av marknadsdomstolen och statsrådet får i enlighet med förvaltningsprocesslagen sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Ett beslut av Kommunikationsverket skall iaktas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

14 kap.

Särskilda bestämmelser

138 a §

Elektronisk delgivning av Kommunikationsverkets beslut

Kommunikationsverkets beslut kan med en

Helsingfors den 20 januari 2006

parts samtycke delges genom elektronisk post. Beslutet anses ha delgivits då parten till Kommunikationsverket sänder en kvittering om att meddelandet har lästs.

Om en part i ett i denna lag avsett förvaltningsbeslut har lämnat Kommunikationsverket kontaktinformation som är väsentligt bristfällig eller felaktig eller inte har anmält väsentlig kontaktinformation, och om denna information inte heller senare blivit rättad eller kompletterad och delgivning av ett beslut inte av denna orsak är möjlig på annat sätt än som offentlig delgivning enligt 62 § i förvaltningslagen, kan Kommunikationsverket delge beslutet även genom att publicera ett meddelande i ärendet på sina webbsidor. Beslutet anses då ha delgivits en månad efter det att meddelandet har publicerats. I meddelandet skall anges när publicering skett och när beslutet anses ha blivit delgivet.

Kommunikationsverket skall i övrigt iaktta vad som bestäms i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Denna lag träder i kraft den 1 april 2006.

Lagens 70 § gäller dock bara i tre år från ikraftträdandet.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Republikens President

TARJA HALONEN

Kommunikationsminister *Susanna Huovinen*

FÖRFS/ELEKTRONISK VERSION

UTGIVARE: JUSTITIEMINISTERIET

Nr 23—26, 5 ark

EDITA PRIMA AB, HELSINGFORS 2006

EDITA PUBLISHING AB, HUVUDREDAKTÖR JARI LINHALA

ISSN 1456-9663